

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Številka 31
Leto VII
Posamezna
številka po
2 Din

Izhaja v četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa cesta 29/I. Rokopisi se ne vračajo. Poštni predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15393.

Ljubljana, 8. avgusta 1935

Naročnina za četrto leta 20.- Din, za pol leta 40.- Din, za vse leto 80.- Din. V Italiji za vse leto 40.- lir, v Franciji 50.- frankov, v Ameriki 2½ dolarja. — Za odgovore je priložiti znamko.

„In gobavci bodo ozdravljeni...“

Prvič od kar svet stoji, se je zdravniški vedi posrečilo ukrotiti najstrašnejšo bolezen, kar jih pozna človeški rod: lepra je premagana!

(Dopis iz Pariza)

(z-W) Pariz, julija

Najstrašnejša bolezen, kar jih je kdaj vladala na svetu po sezidanju babilonskega stolpa — tako vsaj beremo v starih tekstih — je gobavost. Hujša od kuge in kolere, groznejša od raka, strašnejša od sladkorne bolezni, tuberkuloze in sifilida. Zakaj, čeprav na Francoskem te šibe božje tako rekoč ne poznamo več (vsega skup je pri nas kakih dvajset gobavcev v nekem zdravilišču pri Parizu, popolnoma odrezanem od ostalega sveta), je je polna vsa Afrika, je doma v Aziji in v Oceaniji. Ne bom vam je na dolgo in široko popisoval: noge brez prstov, roke brez členkov, glave brez las, obrazi brez nosu in oči — takšna je slika ljudi, ki živijo obojeni na počasno umiranje v »leprozerijah«. Ta bolezen je najstrašnejša, kar si morejo predstavljati dežele črncev in rumenokožcev. Zakaj od kar živi človeški rod, se človeku še ni posrečilo gobavca ozdraviti. V starem in srednjem veku so se zadovoljili s tem, da so nesrečneže izrgali iz sveta živih in jih zaprli daleč od ljudi, da so kos za kosom odmirali med neizrekljivim duševnim in telesnim trpljenjem. Skrili so jih živim izpred oči; saj so bili nesrečneži mrtvi za ostali svet. Od kar so moderna prevozna sredstva skrhala razdalje na naši premičnici, od kar hodijo romarji v Jeruzalem in Meko, od kar se pustolovci pode v lovu za zlatom, zmerom in posod trčimo na gobavce. In belokožni zdravniki so vsa ta stoletja in stoletja iskali potov in sredstev, tvegaje svoje lastno zdravje, da bi prišli do obisti tej strašni šibi božji — »srebrni boleznici«, kakor ji pravijo na Daljnem vzhodu zaradi neštetihih bleščajočih izpuščajev, ki je telo teh nesrečnežev kar posuto z njimi.

Na Zanzibaru, v oasičju starega sveta, v Abesiniji, na Kitajskem in v Indiji so se že vsega lotili, kar more priti človeku na um: do danes niso našli ničesar. Imel sem priliko in videl v vaseh in na otokih, kjer čakajo gobavci, odrezani od sveta, počasne smrti, s koliko vnmemo, samozatajevanjem in požrtvovalnostjo se bore zdravniki in strežniki, da bi ubogim zaznamovancem vsaj olajšali njihovo gorje. Videl sem na »Otoku gobavih« pri delu posebno britansko policijo za gobavce; njena naloga je izslediti zlo, ko ga še nihče ne vidi, da so poznejši bolniki še sami ne vedo, da so že okuženi, in zanašajo smrtonosne kali med svoje bližnje. Videl sem to bolezen v deželah Daljnega vzhoda.

Preden so prišli belci v te kraje, so morali bolniki prebivati v posebnih, nalašč zanje pripravljenih »gobavskih

vaseh«, brez nege in zdravniške oskrbe, zaprti za obzidjem, kamor so jim prinašali hrano: tega zidovja ni nikoli smela prestopiti njihova noga. Živeli so tam, se ženili in umirali, prepuščeni samemu sebi in svojemu obupu. Takšna je bila vas Xom'O blizu Sontaya v Tonkingu (danes je ni več); ob prihodu Francozov v te kraje so nesrečneže spravili na otoke v Alonskem zalivu, z njimi so se pa prostovoljno odrezali od sveta človekoljubni zdravniki in usmiljenke — sami zdravi, neokuženi ljudje,

Z JARMOM ZA VRATOM

še zmerom kaznujejo črnce v Osrednji Afriki, ako se kaj pregreše. Na sliki vidimo črnca, ki mora zaradi neke malenkosti že tri mesece hoditi z jarmom okoli in ga ne sme sneti, dokler mu kaznovanci ne dovolijo. Tako je izpostavljen vsej vasi v zasmeih in psovanje.

ki so iz gole ljubezni do bližnjega in do znanosti delili z nesrečnimi gobavci njihovo življenje in jim lajšali gorje.

Med tem so v posebnih bolnišnicah, v tako imenovanih »leprozerijah«, zdravniki neutrudljivo iskali rešilnega sredstva, ki ga ni hotelo biti od nikoder. Bili so to najboljši in najbolj naderjani učenci našega nesmrtnega Pasturja, ki so se razkropili širom sveta. Tu je bil Yersyn, mož, ki je ugnal kugo; tam spet Montel v Saigonu. V Afriko je odšel dr. Féron; tam zdravi zdaj Abesince zoper voljo njihovega cesarja. Ta mož je v družbi menihov in usmiljenk posvetil svoje življenje in vse svoje zasluge imetje gobavcem v Harrarju. Več kakor on zanje dela pač nihče ne bi mogel storiti, zakaj abesinski cesar odklanja sleherno podporo evropskih držav, iz strahu, da ne bi te države terjale v zameno za svoj denar kakšne protiusluge in tako dobile pri »kralju vseh kraljev« prevelikega političnega vpliva. Tako oskrbujejo harrarske leprozerije komaj kakšnih osem sto gobavcev — kapljica v morju, če pomislimo, da je v tej deželi najmanj 80.000 leproznih ljudi.

Na srečo imamo v Cochinchini malo boljše razmere. Tam smo napravili sanatorije, izolirne bolnišnice in ograjena taborišča, kakor n. pr. v Choquamu; tam imamo Culao-Mong, otok, s katerega se žal doslej še nihče ni vrnil. Na njem živi 300 gobavcev, v vsej koloniji jih je pa 25.000. In tam imamo naposled Montelovo polikliniko v Saigonu — tisto znamenito polikliniko, ki bo poslej vsem tem nesrečnežem svetila kakor najlepša zvezda z Jutrova: na tej polikliniki so po trdih dvajsetletnih bojih naposled ukrotili strahotni Hansnov gobavostni bacil. Ukrotili s snovjo, ki so jo bolniki v prepevajočem navdušenju krstili za »sinjega čudodelca«. Metileno modrilo je tisto čudodelno zdravilo, ki bo vendar že stisnilo za vrat to strašno bolezen.

Veliki dobrotnik človeštva, ki je dognal to zdravilo, se skoraj še sam ne upa prav verovati vanj. Počakajmo, pravi previdni mož; za zdaj še ne moremo reči, da bo lepra izginila s sveta, tudi ne, da smo jo že popolnoma ugnali. Preden bomo smeli s takšno zanesljivostjo govoriti, moramo še počakati, dve leti, tri nemara, potem šele bomo natančno vedeli, kje smo. Toda že to, kar je do danes dognano, je čudovito. Prej je gobavec trpel; zdaj ne trpi več. Prej je bil pogled na gobavca strašen, tako zastran njegovega obraza, kakor udov: danes je njegova zunanost taka, kakor pri zdravem človeku. Prej je gobavec z odprto lepro bolezen prenašal; danes je bolezen zaprta in ni več nalezljiva. In tako lahko gobavec opravlja svoje vsak-

vilo, ki bo vendar že stisnilo za vrat to strašno bolezen.

A. Pourville

danje delo kakor vsakdo drugi, živeti sme med zdravimi ljudmi, enak med enakimi, in potrpežljivo čakati popolnega okrevanja, brez nevarnosti zase in za svojega bližnjega.

Zakaj nekaj tednov je tega, kar so klinično dognali, da so gobe ozdravljive, in so jih tudi res ozdravili; med ozdravljenimi je več takih, ki je bilo prej ob pogledu nanje celo zdravnikovo groza. »Sinji čudodelec« je vzravnal skrivljene ude, vrnil razdrtim obrazom prejšnjo človeško podobo, splahnil napihnjene otekline, popravil zveržene členke — skratka, tudi iz najhujših pohablencev je ustvaril spet ljudi, vredne tega imena. »Rekonvalescentom« strežejo zdaj z vso skrbnostjo zdravniki sami, ki so jih rešili; če se pokaže, da se po preteku tolikšnega in tolikšnega časa bolezen ne bo povrnila, pojde tudi lepra v muzej strašnih šib božjih, kamor je človeški genij že spravil steklino, davico in kugo in kamor bodo naši sinovi zaprli še sifilido, raka in tuberkulozo — v blagor trpečega človeštva in slavo njegovega duha.

A. Pourville

Še veliko bolj belo bo perilo,

če vzameš vedno
SCHICHTOVO
TERPENTINOVO MILO

...in za namakanje žensko hvalo

Ameriški račun

(b-o) Filadelfija, avgusta

Neki čitatelj, ne baš občeudovalec Rooseveltove gospodarske politike, je poslal uredništvu časnika »Philadelphia News« tale originalni račun:

Prebivalstvo Združenih Držav	124,000,000
Če odštejemo upokojeince po novem starostnem zavarovanju	30,000,000
ostane	94,000,000
Če odštejemo uradnike vseh strok, ki bremene državni proračun	20,000,000
ostane	74,000,000
Če odštejemo državljane, ki ne delajo (po novem zakonu o zaposlitvi otrok)	60,000,000
ostane	14,000,000
Če odštejemo nezaposlene	13,999,998

ostaneta za državi potrebno produkcijsko delo 2
To se pravi, Vi in jaz. Ker se pa jaz na to pokašljam 1

ostane 1
(»Philadelphia News«)

GLAVNI VZROK

Dama: »In kaj se vam zdi, gospod profesor, glavni vzrok nesrečnih zakonov?«

Profesor: »Poroka.«

Zakonske istorije

Pet kratkih zgodb — pet življenjskih romanov

(č-i) Pariz, avgusta

Ženin, ki je rekel ne

London: Eva May Hortonova in Leslie Kitching sta se imela poročiti. Poroko sta določila za september 1934, pa sta jo odložila na božič in pozneje na marec 1935. Naposled je mladi par le stopil pred oltar in duhovnik je vprašal ženina, ali je voljan to dekle vzeti za ženo.

Kitching je trenutek pomišljal, potlej je pa rekel: »Prav za prav — ne!« Še enkrat ga je duhovnik vprašal, zdaj pa sploh ni dobil več odgovora.

Osramočena nevesta je tožila za odškodnino, češ da jo je ženin zapeljal in ji obljubil zakon. V kratkem ima dobiti otroka. Kitchingov zagovornik pravi za milo sodbo; odškodnina naj bo tako nizka, da jo bo njegov klient lahko zmogel. Tudi naj sodniki vpoštevajo, da bo moral čez par mesecev skrbeti še za otroka.

Sto funtov bo plačal Kitching za svoj »ne« pred oltarjem. Tako so sklenili sodniki.

Poročna obleka

Beograd: Mnogo bolj se je mudilo v zakon beograjskemu delavcu Benjaminu Parociju. Ravno si je oblačil novo obleko, ki si jo je kupil nalašč

PRVA DIMNIKARKA

se je ondan pojavila na budimpeštanskih ulicah. Zaradi krize ni mogla dobiti druge službe, pravi, da je šla kar za ometalko dimnikov. Pravi, da je s to službo zadovoljna; ker je lepa in edina ženska, ki v prestolnici opravlja to delo, zasluži še mnogo več kakor njeni moški tovariši.

za poroko, ko stopita predenj dva kriminalna uradnika in ga aretirata zaradi umora njegove babice.

Zakaj jo je umoril? Prosil jo je za denar za poročno obleko, pa mu ga ni hotela dati; tedaj jo je meni nič tebi nič ubil in si obleko sam kupil. Sodba: deset let ječe.

Prisiljen v zakon

New York: Najhujše je pa, če se mora človek zoper svojo voljo poročiti: sodišče to prizna za olajšujočo okoliščino.

Sedemnajstletni Christopher Kelly je po enomesečnem zakonu ubil svojo ženo. Sodniki so morilec priznali za olajševalne okoliščine njegovo tedanje telesno in duševno stanje; mladenič je moral malo prej prestat nevarno operacijo in svojega dejanja ni izvršil pri popolni zavesti.

»Umorili ste svojo ženo,« mu je rekel sam sodnik, »toda to ste storili v izrednih okoliščinah: v zakon so vas bili spravili s silo. To je sicer olajševalna okoliščina, a še nikak povod za umor.«

Sedem let prisilnega dela...

Za umor moža oproščena

Pariz: Zato so pa v Parizu oprostil neko ženo, ki je priznala, da je umorila svojega moža.

André Mailbe je bil vojni pohabljenec; rane, ki si jih je bil nakopal na fronti, so imele usoden vpliv na njegov značaj in vedenje. Ni minil dan, da ne bi bil pretepel svoje žene ali pa vsaj hčere. Nekega dne je prišel domov pijan ko klada in svojo ženo še bolj pretepel kakor drugače. V silobranu se je žena zatekla k samopomoči in moža ubila.

Ksantipa s piskrom

Pariz: Če se pa hoče žena nad svojim možem maščevati, je slika nekako taka-le:

Neke noči so zbudili najemnike velike stanovanjske hiše pretresljivi kriki, prihajajoči iz stanovanja rokodelca Emila Linderja in njegove žene Olympia.

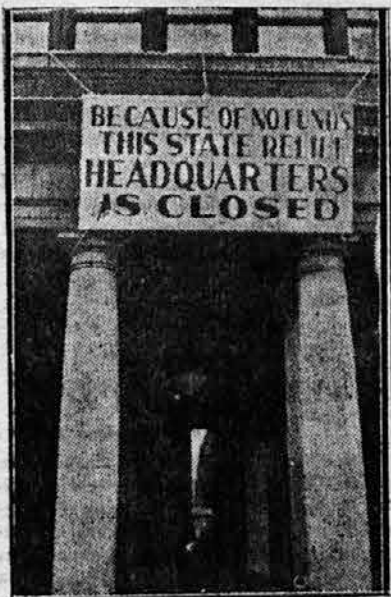
Olympa rada pogleda v kozareček. Njenemu možu kakopak to ne gre v račun; zato ji dostikrat bere levite, če to ne zaleže, seže pa tudi po drastični metodi. Nekeč se je pa Olympia sklenila nad možem maščevati: počakala je, da se je spravil v posteljo, in ko je bil prepir v najlepšem razvoju, je pograbila pisker vrele vode in ga zvrnila možu na glavo.

Emil je moral v bolnišnico — najbrže bo prišel ob eno oko — temperamentna Olympa pa na stražnico.

NAJBOLJŠA PLAVALKA

Pred kratkim je holandska svetovna rekorderka crawla (posebnega načina plavanja), Willy den Udenova, preplavala 300 jardov (1 jard = 0.91 m, 300 jardov je torej 273 metrov) v 3 minutah in 27 sekundah. Mlada Holandka ima zdaj že 8 ženskih svetovnih plavalnih rekordov.

DOBRODELNOST PROPADA

V Illinoisu je prenehalo delovati največje ameriško dobrodelno društvo; na vrata je obesilo napis, da ne more več deliti podpor, ker nima denarja. — Tu di slika ameriške krize!

Njena prva ljubezen

Tragika neuslišanih oboževalcev: prva Gretina rojaka, ki sta ljubila lepo Švedko, sta morala mlada umreti...

Pred več leti je živel v Stockholmu mlad mož, Sigurd Narsen mu je bilo ime. Na tistem je oboževal neko mlado dekle svojih let, plavalas, sivooko in sloko v telo. Dekle je bilo romantično ubrano in zapetega značaja; želela si ga je samo za prijatelja...

Nekega dne pa, ko sta mu dekletova mati in njena starejša sestra Helva vili poguma, se je Sigurd odpravil in jo zasnuhil. Ponudil ji je srce, polno ljubezni in spoštovanja in, čeprav skromen, vendar dober kruh. Deklica ga je mirno poslušala, ne da bi bila v zadregi zaradi in ne da bi ga bila prekinila. H koncu je pa rekla eno samo besedo: »Prepozno!«

Ta deklica je bila Greta Gustavson, kasnejša filmska zvezda Greta Garbo.

Zakaj ga je neki zavrnila? Zato, ker jo je bil že nekdo močnejši omamil. Bil je to Maurice Stiller, švedski režiser. Pripovedoval ji je o slavi filmske umetnice in ji slikal filmsko kariero v najudovitejših barvah. Kje najdeš človeka, ki bi se temu upanju odrekal? Tako se tudi Greta ni. Zmerom je bila samostojna, zato je tudi tokrat udarila Stillerju v roko, ne da bi bila prej povprašala doma za svet in dovoljenje. Stiller je svoj prvi korak na poti slave. Povedala je to svojemu zvestemu oboževalcu.

Toda Sigurdu ni bila njena odklonilna beseda dovolj. Kamorkoli je Greta potovala, povsod jo je spremljal kakor sence. Sprva po švedskem, potem po Nemškem. Z njo je doživljal njen pravični vzpon, bil je pri krstu vseh njenih zmagovaljav. Greta je to vedela in dobro ji je delo njegovo tiho oboževanje. Kadar je čutila hrepenenje po svoji

G R E T A G A R B O

daljni domovini, se je dostikrat zgodilo, da je povabila Sigurda k sebi ali je pa stopila sama k njemu in kramljala sta ure in ure o lepi daljni domovini. Ko je Greta odšla v Hollywood, je preteklo precej vode, preden je Sigurd zbral za se dovolj denarja za prevoz. Za nosača premoza je šel na neko ladjo, samo da je prej prispel v Gretino bližino.

V tistem času se je Greta v Hollywoodu zagledala v svojega režiserja Mauricea Stillera. (Pravijo, da ga ljubi še današnji dan.) Toda Maurice Stiller je bil melanholičen človek. Z glasnim, hrupnim in v jedru plehkim in površnim življenjem v Hollywoodu se ni mo-

gel sprijazniti. Skušal je tudi Greti dopovedati, naj pusti hrupni Hollywood v nemar. Toda kje na svetu najdeš žensko, ki bi se v prvih dneh svoje slave odrekla vabljivemu klicu življenja, ki bi šla z dvignjeno glavo mimo na stečaj odprtih vrat...? Tudi Greta se je hotela naučiti življenja, hotela je spoznati Hollywood, ki jo je bil že dobil v svoje kremplje.

Oni, ki jo je najbolj razumel, je bil John Gilbert, njen partner. Gilbert je bil lep mož in Greta se je rada z njim postavila. Vse pogostejše in pogostejše sta tičala skupaj. Mauriceu Stillerju je bilo tega dovolj. Pobrál je svoje reči in se na vrat na nos vrnil na Švedsko. V Hollywoodu je pa ostal Sigurd Narsen, osamljen s prepolnim srcem ljubezni in moral je gledati prekrizanih rok, kako se je Greta čedalje tesneje navezovala na Gilberta.

Sigurd je našel službo v filmskem ateljeju. Nekega dne, ko so vrteli nov film z Garbo, je dobila Greta brzojavko. Sigurd je videl, da je prebledela ko zid. Toda kmalu na to so začeli prizor nadaljevati. Po končanem delu je odšla Greta domov in ves teden je ni bilo na spregled. Sigurd je zvedel, da je brzojavka, ki je Greta tako pretresla, poročala o Stillerjevi smrti.

Teden dni kasneje je poklicala Greta prijatelja Sigurda in mu zaupala čudno naročilo. Prosila ga je, naj se odpelje na Švedsko in položi zanjo prekrasen venec na Stillerjev grob in na njem pomoli.

Sigurd je odšel. Mauricea Stillera je imel od srca rad, saj sta bila sotrpina. Tudi on je ljubil Greta, pa je odšel, ker ni postala njegova. Sigurd se je bal, da bo tudi njega zadel takšna usoda.

In res se je tako zgodilo. Nekaj mesecev po njegovem odhodu na Švedsko je dobila Greta sporočilo, da je tudi Sigurd umrl. Spoznanje, da sta oba umrla zaradi ljubezni do nje, ji je navdahnilo sklep, da ne bo več nobenemu moškemu dala prilike, da bi jo ljubil. Svoji prisedi je ostala do današnjega dne zvesta. Presekala je tesne zveze z Gilbertom, samo zaradi tega, da bi tudi njega ne doletela ista usoda kakor ona dva. Pričela se je ogibati družbe in tudi Gilberta ni marala več za partnerja. (Izjemo je dovolila le v filmu »Kraljica Kristina«). Mnogim se zdi njena zapetost reklama, pa ni; zakaj Greta Garbo ni lahkomišelnica ženska, ki bi iz ničmurnosti gnala svoje oboževalce v smrt.

Odklonjen dvoboj

Neki pariški dramatik je bil na glasu velikega pacifista. Nekoč se je pa zamislil nekemu kritiku in mož ga je kratko malo pozval na dvoboj. Kaj je storil pacifist? Sedel je in napisal takole pismo:

»Vašemu pozivu se žal ne morem odzvati. Naj že jaz Vas ubijem ali Vi mene, nesreča bi bila v obeh primerih enako velika in nepopravljiva. Zatorej Vam predlagam: Stopite v najbližnji gozd, izberite si tam drevo približno take debelosti kakor jaz, postavite se v primerno razdaljo in ustrelite. Če boste drevo zadeli, sem Vam jaz napravil krivico, in se Vam bom opravičil. Če boste pa drevo zgrešili, bodite tako prijazni in prosite Vi mene oproščenja.«

ROMAN

(a-k) Budimpešta, avgusta

Pred 20 leti je rudar Emerik Kádár v Kereszturju ubil v gostilniškem prepiru svojega najboljšega prijatelja Aleksandra Bogárja; dobil je za to pet let ječe. Ko so ga izpustili, je hotel storjeno popraviti in se oženiti z umorjenčevim vdovo, toda oblasti tega niso dovolile. Tedaj je Kádár zapustil svojo rodno vas in živ krst ni več slišal o njem.

Med tem je tudi umorjenčeva vdova umrla; Kádár ji je bil takrat obljubil, da bo skrbel za njeno hčerko Julisko, a ker ni bilo o njem nikakega glasu, so se sorodniki zavzeli za sirota.

Zdaj je pa prišlo iz Amerike pismo vaškemu notarju: Kádár prosi, naj bi notar poizvedel, kje živi Juliska Bogárjeva, da ji izroči 15.000 dolarjev, plod

Čuden je svet!

Zbral E. Foster

Na Angleškem je nekdo založil zemljevid onih gradov, na katerih »straši«. Vsi posredovalci za prodajo hiš in posestev so segli po njem. Še današnji dan je na Angleškem več nego 150 gradov in gradičev, ki jih živ krst noče kupiti ne najeti, ker pravijo, da straši po njih.

Jutroveci imajo ostrejšo oko za barve kakor Evropeci. Pred več leti, ko je bila industrija kašmirskega tenčice na višku, so imeli tamošnji tkalci več ko 300 različnih barv na zalogi, dočim jih evropski barvarji zdaleč ne premorejo toliko in jih niti toliko razlikovati ne morejo.

Najčudovitejša priprava staroveške Amerike je bila tako imenovana »ljubezenska palica«. Bila je to kakšne tri metre dolga cev z govorkama na obeh koncih. S to pripravo sta si lahko zaljubljenca, sedeča vsak na drugi strani kamina, šepetala nežne besede na uho, ne da bi ju družina slišala.

Niso vsi indski principi pravilno bogati. Velike razlike so med njimi, skoraj takšne, kakor med ostalimi smrtniki. Med 662 knezi, ki vladajo današnji dan v Indiji, so taki kakor na primer nizam hajdarabadi, vladar bogate in goste naseljene pokrajine, ki mu cenijo letne dohodke na 25.000.000 dolarjev ali po naše na 1.150.000.000 dinarjev. »Siro-maki« med indskimi knezi so poglavarji majhnih vasi. V njihove blaginje se steka na leto komaj piškavih 5.000 dolarjev ali 230.000 dinarjev naše veljave.

Predevalci slonovih zob so že mnogokrat našli v slonovini puške kroglice. Zanimivo je, da ni zunanost zoba niti malo okhrana, zato se zdi, da živa slonovina preraste »ranos«. V muzeju kraljevskega kirurškega kolegija v Londonu hranijo biljardno kroglo, ki tiči v njej jeklen naboj.

Knez potapljalcev je Rus Smolnikov. Ko so v oktobru leta 1933. dvigali ledeni-lomilec »Sadka«, ležečega že sedemnajst let na dnu kandalaskega zaliva v Belem morju, je »delal« Smolnikov, oblečen v udajajočo se gumasto potapljaško obleko, v ledeno mrzli vodi trideset metrov pod morsko gladino po sedem in pol ur neprenehoma.

Banka Baruch

11, Rue Auber, PARIS (9e)

Odpremilja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vršni vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija, št. 1458-66, Ded. Dienst; Francija št. 1117-94, Paris; Luxemburg: št. 5967, Luxemburg

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

Kako so peharili svet

Paracelsus, Balsamo-Cagliostro in Casanova: tri imena, ki že sama vse povedo

(q-I) Glasgow, julija

Mundus vult decipi, ergo decipiat — Svet hoče biti goljufan, torej ga goljufajmo! Bombastus Theophrastus Paracelsus, ki je s svojim čudežnim zdravljenjem že v petnajstem stoletju zaslovel, je bil menda tisti, ki je skoval ta izrek. Najboljši dokaz za njegovo pravilno misljenje je bil on sam. Sprva je iskal čase nesmrtnosti in kamna modrosti, h koncu je bil pa zadovoljen, da je z dobičkom prodajal neko zdravilo, ki mu je pripisoval splošno zdravilno moč. Zanimivo je pač dejstvo, da je v resnici dosegel mnogo presenetljivih ozdravljenj; njegovi poklicni tovariši so bili še poldrugo stoletje po njegovi smrti prepričani, da ga je narava obdarila z nadnaravno močjo.

MAGNETNE KROGLICE

Toda celo Paracelsus sloves se nam zdi piškav, če pobrskamo po zapiskih druge polovice osemnajstega stoletja; tam je zapisano slavno ime škotskega zdravnika dr. Jamesa Grahama. Sin preproste edinburške hlevarja, se je specializiral sprva za zdravljenje oči in ušes. Da bi si izpopolnil svoje zdravniško znanje in si nabral novih izkušenj, je odpotoval za dve leti v Ameriko. Tam je med drugimi srečal v Filadelfiji Benamina Franklina in se na moč zanimal za njegove poskuse z elektriko. Vrnil se je na Angleško in izvrševal prva leta svoj poklic poštno in vestno. Prav gotovo je moral biti imeniten zdravnik, zakaj vsem gosposkim Anglezem je postal zaupen svetovalec. Kmalu je pa menda postal nezadovoljen s pošteno prisluženimi dohodki, zakaj predsedal je na velikopotezno osnovano mazaštvo. Seveda mu je tu pomagal njegov imenitni zdravniški sloves, nekoliko pa tudi v Ameriki privzeto poznavanje elektrike. Neko velikansko hišo si je uredil na moč razkošno in bahavo in ji nadel ime: »Templum Aesculapii sacrum«. V velikanski, z marmorjem obloženi dvorani je sprejemal svoje bolnike. Vse je sijalo v zlatu in ogledalih. Bolnike je zdravil z »magnetskimi kroglicami« in z električnim tokom, deloma pa tudi s svojim osebnim vplivom. Zato je treba pripisati zdravilne uspehe zvečine njegovemu sugestivnemu vplivu.

S časom si je Graham uredil celo podružnice. Toda to ga je pokopalo. Izdatki za ureditev razkošnih sprejemnic so bili ogromni in niti s svojimi pravičnimi dohodki jih ni mogel pokriti. Leta 1782. so mu upniki zarubili vse nepremičnine. Nekaj let se je potlej še preživljal z zdravljenjem po naravnih metodah, dokler ga ni leta 1794. pobrala smrt.

Dostojen vrstnik Grahamov je bil za njegovega časa rojeni Giuseppe Balsamo iz Palerma. Ta moč si je menil nič tebi nič nadel zvaneči naslov grofa Cagliostro. Skupno s svojo ženo in zvesto pomagalko Lorenco, bivšo natakari- co, je premotil genialni hvastac cesarje in kralje in celo papeža Pija VI. Cel kup bogatinov je spravil na beraško palico. Hvastac, mazač, magnetizer in pomlajevalce hkrati, je zbral okrog sebe celo tropo učencev in jih hotel celo združiti v posebno versko sekto. Toda papež mu je prekrizal račune, zakaj za-

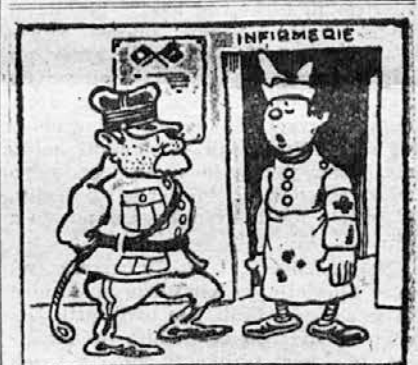
prl je »grofa Cagliostro« v trdnjavo Urbino, kjer je leta 1795. umrl. (O Balsamu je napisal Aleksander Dumas velik roman. Op. ured.)

CASANOVA — LJUBEZENSKI PUSTOLOVEC

V stoletju dr. Grahama in grofa Cagliostro je živel največji pustolovec pod božjim solncem, ljubezenski pustolovec Casanova, s pravim imenom Giovanni Jacopo Scingalt. Okrog leta 1770. je položil temelj svojemu pustolovstvu. Sam je napisal svoj življenjski roman, poln pisanih prigod in ljubezenskih dogodivščin, ki jih ne bi bil znal nihče pred njim in nihče za njim do današnje dne tako mojstrsko popisati. V Rimu je bil varovanec papežev, Friderik Veliki ga je protežiral zaradi njegovega znanja in svetovne omike, na carskem dvoru so ga sprejemali z odprtimi rokami — in nič čudnega ni, da so bila zato temu slavnemu ljubimcu vrata vseh plovodov na stežaj odprta.

Svojih visokih »zvez« pa ni uporabljal samo kot mamilo za osvojitev nedostopnih žensk in ženah, temveč si je z bistrim umom pridobil tudi zaupanje benečanskega inkvizicijskega tribunala. Služba tajnega ogleduha mu je dobro »nesla«. Toda čeprav je bil vsegamogčen in spoštovan, so ga strogi sodniki zaradi neke obtožbe vrgli pod svinčeno streho benečanske doževne palače. Po dolgem jetništvu se mu je šele posrečilo zbežati. Sicer je bilo njegovega političnega vpliva konec, toda njegova neodoljivost pri ženskah se ga je držala do poslednjega diha. Poslednja leta svojega življenja je bil knjižničar svojega pokrovitelja, grofa Waldsteina in je umrl na njegovem gradu v Duheovu na Češkem.

Tudi magnetizerja Franca Mesmerja lahko prištevamo med mazače velikega kalibra. Sloves njegovega zdravljenja pri spiritističnih sejah, ki jih je spremljala ubrana godba in težak mamljiv vonj, se je raznesel po vsej Evropi. Lepe zdravilne uspehe njegovih »magnetskih sej« pripisujejo Mesmerjevim sugestivnim vplivom.

V VOJAŠKI BOLNISNICI

»Ali je v bolnišnici kaj novega?«
»Nič posebnega, gospod major. Samo oni simulirajo je umrl!« (Rires, Pariz)

RES JE!

Ona: »Bedak! Vse narobe napraviš!«
On: »Zadela si, žena: najprej sem te vzel in potem šele spoznal.«

Kaj beremo drugod

KRALJ JURIJ KOT KADET

(u-W) London, julija

O priliki nedavnih manevrov angleške brodogradnje je kralj Jurij V. povedal tole anekdoto iz dobe svojih prvih začetkov pri mornarici.

Ko je bil kralj še kadet na šolski ladji, mu je dal kapitan nalogo, naj dožene, kje se ladja nahaja. Mladni prestolonaslednik je dolgo in skrbno računal, potem je pa princesel rezultat svojih računov kapitanu. Leta je pregledal delo svojega visokega učenca, potem mu je pa resno dejal:

»Prosim Vašo Visokost, da se izvoli odkriti.«

Mlad princ je seveda začuden vprašal, zakaj. Tedaj mu je kapitan prav tako resno odgovoril:

»Ker je naša ladja po računih Vaše Visokosti pravkar zaplula v westminstrsko katedralo.«

KAKO BO LETA 2000

(s-W) Neka angleška zdravnica je zadnjič brala na zdravniškem kongresu svoje poročilo o »ženi leta 2000«. Poročilo bo tudi za vas zanimivo.

V manj ko 100 letih, pravi namreč ta zdravnica, boleznih do malega ne bo mo več poznali. Toli razširjene bolezni sedanosti, kakor n. pr. revma in tuber-

težkega 15 letnega garanta v ameriških rudnikih — za pokoro in odkupnino za njegov zločin. (Prager Tagblatt)

ROOSEVELT V ANEKDOTI

(b-w) Washington, julija

O Rooseveltu in njegovi N. R. A. (uradu za gospodarsko obnovo države) kroži vse polno anekdot in domislic. Ena izmed najnovejših je ta-le:

Trije demokrati in en republikanski senator debatirajo o tem, kakšno mesto gre Rooseveltu v galeriji velikih moč v Washingtonu.

Prvi demokrat: Njegovo mesto je zraven Georgesa Washingtona: oni je državo ustanovil, ta jo je pa rešil.

Drugi demokrat: Roosevelt spada k Lincolnu. Ta veliki državnik je osvobodil sužnje, sedanji predsednik pa ves narod.

Tretji demokrat: Ne, ne, njegovo mesto je zraven Jeffersona, ustanovitelja demokratske stranke, zakaj Roosevelt je njen najodličnejši zastopnik.

Republikanski senator: Jaz pa mislim, da gre Rooseveltu mesto zraven Kristofa Kolumba: prav tako kakor pogumni pomorščak, se je tudi on spustil v pustolovščino, ne vedoč kam plove, in je prišel sam ne vedoč kam, in se je vrnil, ne vedoč od kod...

IZNAJDLJIV ZDRAVNIK

(d-W) Budimpešta, avgusta

Neki madžarski zdravnik, Marszhany se piše, je videl, da mu ordinacija ne cvete preveč, in da bi bilo dobro kaj

napraviti, če naj se pošteno preživi. Tedaj mu je prišla na um originalna misel. Če notežijo bolniki k njemu, bo šel pa on k njim!

In tako je tudi storil. Šel je na cesto in z večimi očmi pri prič presodil, komu kaj manjka: temu jetra niso v redu, onemu želodec, tretji nagiba k tuberkulozi... Vljudo je pristopil k »pacientom« in jim prepričevalno pojasnil, da njihovo zdravje ni v redu in da bi kazalo paziti nanj. Če je bil ogovorjenec dobrodušnega značaja, plah ali dostopen za vplive, je spoštljivo in s svetim strahom poslušal prijaznega zdravnika in se po navadi kmalu nato oglašil pri njem v ordinaciji.

Toda nekega dne je dr. Marszhany slabo naletel: srečal je namreč nekega velikana in mu hotel dopovedati, da mu grozi kap. Mož ni nič rekel, le zamahnil je in podrl preprijaznega zdravnika na tla. Seveda ga je dr. Marszhany tožil; tako je njegov originalni recept prišel na dan. Mogoče bo poslej nekoliko manj radodaren s svojimi pocestnimi diagnozami? (Intrans)

ZIVA POŠILJKA

(u-W) Newyork, julija

Neka Mrs. Martinova je imela poslati svojega štirinajstletnega sinčka Jožefa iz Hobokna (država Newjersey) v Novo Mehiko. Ker se ji pa ni dalo plačati cel vozni listek, je začela pred blagajno na dolgo in široko računati in se na koncu koncev domislila, da ji bo prišlo še kar najceneje, če pošlje svojega Jožka... kot poštni zavitek.

Obrnila se je do železniškega ravnatelja in ga vprašala, ali bi to šlo. Moža tako vprašanje ni vrglo s sedla; česa vsega človek ne doživi v Ameriki — zakaj ne bi tudi tega? Rekel je malomarno, da »uradne« zapreke proti taki pošiljki pač ni; le to je zahteval, da mora »zavitek« na poseben način zamotati, tako, kakor je predpisano za pokvarljive jestvine.

Tako se je Jožef Martin že začel ves v skrbih izpraševati, kako bo s to ne-navadno vožnjo — tedaj je pa v poslednjem trenutku nekdo posegel vmes in obvaroval dečka nečloveškega početja. In veste, kdo je to bil? Društvo za zaščito živali...
Se non è vero...

TRAGEDIJA V ŠTORKLINEM GNEZDU

(a-I) Budimpešta, avgusta

V neki madžarski vasi pri Szabatty se je pred kratkim pripetil pretresljiv prizor. V nekem skednju je namreč gorelo. Ognjeni zublji so že udarjali iz strehe, ko so šele vaščani ogenj opazili in priklicali požarno brambo. Bilo je pa že prepozno; gasilci niso mogli skednja več rešiti in so gledali le še na to, da obvarujejo sosednja poslopja.

Med prasketanjem plamenov so gledalci zdajci zaslišali klopotanje neke štoklje. Na slemenu skednja je bilo namreč njeno gnezdo in v njem mladiči. Videč nevarnost, je bila mati priletela in plaho klopota je krožila nad gorečim poslopjem. Ze so plameni jeli li-

GROF MONTE-CRISTO

Roman

Napisal Aleksander Dumas

98. nadaljevanje

»O gospod,« vzklikne vodnik, »ko ste že tako velikodušni, mi dovolite, da tudi jaz vam nekaj ponudim.«

»Kaj bi mi dali, prijatelj? Kakšno školkjo? Ali slamnate izdelke? Ne, hvala!«

»Ne, gospod, ne! Temveč neko stvar, ki je v zvezi z mojo pravkaršjo povestjo.«

»Res?« vzklikne grof živahno. »Kaj pa takega?«

»Dajte, da vam povem, kako se je to zgodilo. Dejal sem si, da v celici, kjer je prebival isti jetnik celih petnajst let, po navadi kakšno reč najdejo. In tako sem začel preiskovati zidove.«

»Ah!« vzklikne Monte-Cristo. Spomnil se je abbéjevih skrivališč.

»In tako sem po dolgem iskanju res odkril, da daje zid pri zgornji postelji in pod kaminom nekam votel glas.«

»Da,« prikima Monte-Cristo. »Izdrl sem zidake in našel...«

»Spleteno lestev in razno orodje!« reče grof.

»Kako morete vedeti?« se začudi vodnik.

»Ne trdim, da vem, le slutim; po navadi odkrijejo take reči v skrivališčih ubogih jetnikov.«

»Da, gospod; spleteno lestev sem našel in nekaj orodja.«

»Pa imate še te reči?«

»Ne, gospod: prodal sem jih raznim tujem, zakaj bile so velika redkost; toda ostalo mi je še nekaj drugega.«

»Kaj?« vpraša nestržno grof.

»Nekakšna knjiga, napisana na platnene krpe.«

»O!« vzklikne Monte-Cristo. »In pravite, da imate to knjigo?«

»Ne vem, ali je res knjiga; imam jo pa še.«

»Prinesite mi jo!« veli grof.

Hišnik odide.

Grof stopi k preperelim ostanom lesene postelje in se s sklenjenimi rokami zatopi v pobožne misli na svojega očetovskega prijatelja.

»Nu, pogledajte, gospod!« reče neki glas za njim. Hišnik se je vrnil in mu ponudil snopč plat-

nenih krp, na katere je bil abbé Faria spravljal zaklade svojega duha.

Grof vzame zapiske blazno v roke, potem pa potegne iz žepa denarnico, v kateri je imel deset bankovcev po tisoč frankov, in jo ponudi hišniku.

»Náte, vzemite!« mu reče.

»Ali mi jo mar podarite?«

»Da, a samo pod pogojem, da jo boste odprli šele tedaj, ko bom že odšel.«

In grof si pritisne na prsi dragoceni spominek, ki je bil zanj več vreden od največjega zaklada, odhiti iz ječe in se vrne na ladjo.

»V Marseille!« zapove.

In med tem, ko se je ladja oddaljevala od obrežja in se je kastel If čedalje bolj izgubljal na obzorju, je grof še zmerom upiral oči v mračno zidovje, mrmra-

SIR SAMUEL HOARE,
novi angleški zunanji minister

zati gnezdo — tedaj se je pa velika ptica iznenada spustila na gnezdo in razširila svoja mogočna krila nad mladit.

Nemi od groze so vaščani opazovali ta prizor, ne da bi mogli pomagati ubogi ptici in njenim mladim. Še enkrat se je zaslislalo škrtljino klopotanje, potem je bilo pa tiho...

Tudi med gledalci, ki so bili priče tej ptičji tragediji, je postalo tiho. Ženske so jokale in celo v očeh starih, vsega hudega vajenih očancev so se lesketale solze.

STRUP ZDRAVI REVMATIZEM

(a-k) Brazilski zdravnik dr. M. Alvarez trdi, da se mu je posrečilo do- gnati učinkovito zdravlilo za revmatizem, in sicer v indijanskem puščicnem strupu kuraru.

Kurare je eden izmed najhujših strupov, če pride nerazredčen v človeško telo. Dr. Alvarez ga je za razredčil in delal z njim poskuse. Zdalj pravi, da je prišel do spoznanja, da je z njim mogoče ozdraviti že v par tednih še tako hud revmatizem. (Prager Tagblatt)

»JEJTE POMARANČE!«

(d-o) Bukarešta, julija

Iz Konstance poročajo:

Da zavro padanje cen, so oblastva te dni sklenila vreči v morje 1 milijon pomaranč, ki so pred kratkim prispele iz Palestine. Parnik, otovorjen s sadjem, namenjenim poginu, je že odplul iz pristanišča in krenil na visoko morje, ko

je zdajci opazil vse na okoli pravcato brodovje čolnov in barčic; moške v njih so na vse kriplje prestrezali in lovili pomaranče, ki so se vsipale v morje.

Kapitan je dal takoj poklicati pristaniško policijo, in tako so siromaki, meneč da si bodo vsaj enkrat lahko privoščili kaj boljšega za južino, smeli vzeti s seboj samo prazne zabojke in gledati, kako plavajo lepe pomaranče v pogin... (Universul)

BESEDNE KLOBASE

Pred kratkim smo zapisali več nemških in francoskih kačastih besed. Da Nemci ljubijo sestavljenke, je pač znano; zato tudi ni skoraj nič čudnega, če srečamo kdaj v nemških časnikih besede, dolge po pol vrste ali še več. Čudneje se nam je pa zdelo, da pozna to bolezen tudi francosčina, jezik, ki slovi vendar po svoji jasnosti in estetičnosti. Navedli smo takrat dve ali tri take klobasaste francoske besede, meneč, da bodo le-te edine.

Zdalj nam pa piše neki naš naročnik s Francoskega, da je odkril še dve taki neskončni besedi, in sicer... v francoski carinski tarifi. Ti dve besedi sta: *diméthylaminodiméthylphénylpyrazolone* s 36 črkami in *phényldiméthylpyrazolone* s 36 črkami in *minométhylènesulfonate* s 46 črkami. (c-W)

NAZORNO

(o-W) Stockholm, julija

Policijski ravnatelj v Goeteborgu na Švedskem rad na originalen način opo-

je sam pri sebi s stisnjenimi zobmi:

»Gorje vam, ki ste me vrgli v to strašno temnico! Gorje vam, ki ste pozabili name in me obsodili na strahotno umiranje!«

Ko je ladja plula mimo katalonske naselbine, se je grof obrnil stran in nežno zašepetal neko žensko ime.

Njegova zmaga je bila popolna: v drugo je bil zatrl dvom, ki je hotel vstati v njem.

Ime, ki ga je bil zašepetal s toliko nežnostjo, malone z ljubeznijo, je bilo Haydéejino.

Ko je Monte-Cristo spet stopil na suho, je bila njegova prva pot na pokopališče; tam je našel Morrela.

Tudi on je bil deset let poprej iskal neki grob na pokopališču, pa ga ni našel. On, ki se je vrnil z milijoni na Francosko, ni mogel najti groba svojega od lakote umrlega očeta. Morrel je bil dal na grob postaviti križ, toda veter ga je podrl in grobar je z njim podkuril.

Vrli trgovec je bil srečnejši od starega Dantèsa. Umrli je v rokah svojih dragih in ti so ga spremili na poslednjo pot. Dve veliki marmorni plošči sta kazali mesto, kjer spavata on in njegova žena večni sen; štiri ciprese so ogrinjale njuno poslednje počivališče s pokojno senco.

Maksimilijan se je naslanjal na eno teh cipres in topo strmel pred se. Njegova bolesta je bila tolikšna, da ni mogel niti jokati.

»Maksimilijan,« ga ogovori grof »ali niste na vožnji izrazili želje, da bi se za nekaj dni ustavili v Marseillu? Ali je še takšna vaša želja?«

»Nikakih želja nimam več, grof; le tako mi je, kakor da bi v Marseillu laže čakal kakor kje drugod.«

»Tem bolje, Maksimilijan, zakaj zapustiti vas nameravam. Saj imam vašo besedo?«

»Oh, pozabil jo bom, grof... pozabil jo bom!«

»Ne, Morrel, ne boste je poza-

bili, ker ste poštenjak in ste prisegli — ker boste še enkrat prisegli.«

»O, grof, imejte usmiljenje z menoj! Ali ne vidite moje nesreče?«

»Poznal sem moža, ki je bil še mnogo nesrečnejši od vas, Morrel.«

»O, grof, ali more biti mar kdo nesrečnejši od človeka, ki je izgubil edino, kar je ljubil in po čemer je hrepenel na zemlji?«

»Poslušajte me, Morrel, in ustavite se za trenutek pri tem, kar vam bom povedal. Poznal sem moža, ki je kakor vi vse svoje upanje v srečo polagal na žensko. Ta mož je bil mlad, imel je očeta, ki ga je ljubil, in nevesto, ki jo je oboževal; ravno se je mislil z njo poročiti, ko mu je zdajci sovražna usoda ugrabila svobodo in z njo ljubljeno in vse nade v lepšo bodočnost: vrgli so ga v ječo.«

»Ah,« odvrne Morrel, »iz ječe se človek vrne... čez teden dni, čez mesec ali ob letu.«

»Štirinajst let je prejeval v njej,« reče grof in položi mlademu možu roko na ramo.

Maksimilijan vztrepetal.

»Štirinajst let!« zamrmra.

»Štirinajst let,« ponovi grof. »Tudi nadenj so v teh štirinajstih letih prišli trenutki neizmerne obupa, tudi on je mislil kakor vi, da je najnesrečnejši človek pod solncem; tudi on si je sam hotel vzeti življenje.«

»In?«

»V poslednjem trenutku ga je rešil Bog na priroden način; zakaj čudežev Bog ne dela več. Spočetka morda ni razumel neskončne usmiljenosti Gospodove; potem se je pa vdal v voljo božjo in čakal. Nekega dne je na prečuden način vstal iz groba, čisto drugačen, bogat in mogočen; njegov prvi klic je veljal očetu — toda njegov oče je bil mrtev!«

»Tudi moj oče je mrtev!« pravi Morrel.

»Da, toda vaš oče je umrl v vašem naročju, med prijatelji, srečen, bogat in spoštovan; njegov oče je pa umrl ubog, obupan, z dvomi v Boga. In ko je čez deset let sin iskal grob svojega očeta, ga ni več našel, in nihče mu ni mogel povedati: 'Tu počiva v Gospodu srce, ki te je tako ljubilo.'«

»Oh!« vzdihne Morrel.

»Ta človek je bil torej nesrečnejši sin od vas, Morrel, saj še tega ni vedel, kje naj išče grob svojega očeta.«

»A zato mu je vsaj ona ostala, ki jo je tolikanj ljubil.«

»Motite se, Morrel.«

»Ali mu je mar umrla?«

»Še huje se mu je zgodilo; izneverila se mu je, poročila se je s sovražnikom svojega zaročenca. Ali zdaj vidite, da je bil ta človek tudi v svoji ljubezni nesrečnejši od vas?«

»Pa mu je Bog vendarle poslal tolažbo?«

»Če ne tolažbe, vsaj mir.«

»In ta človek more biti še kdaj srečen?«

»Vsaj upanje ima, Maksimilijan.«

Mladi mož skloni glavo.

»Mojo besedo imate,« reče po kratkem premolku in poda Monte-Cristu roko. »A ne pozabite...«

»Petega oktobra, Morrel, vas bom čakal na otoku Monte-Cristu.

Vaša polt
razodeva vse..

... na njej se zrcali Vaša negovana lepota. Polt bo lepa in ostane lepa, če jo boste redno negovali z Elida Ideal-kremo. Zakaj to je novonanjaj:

Izboljšana kakovost
požlahtnjen vonj
povečana tuba
popoln učinek

Ona se vleže takoj v kožo — odpravi, ker ima v sebi

„hamamelis virginica“

majhne poškodbe na polti, nečistoto in velike kožne znojnice. Ona je idealna podlaga za puder — varuje pred prahom, vetrom in slabim vremenom — napravi polt medlo in enakomerno lepo.

NOVA

ELIDA
IDEAL
KREMA

BREZ MAŠČOBE

in
ELIDA CITRON COLD CREAM
za čiščenje
in prehrano kože

Četrtega vas pride iskat jahta v bastijsko pristanišče; jahta se bo imenovala „Eurus“. Predstavite se kapitanu, pa vas bo pripeljal k meni. Velja, Maksimilijan?«

»Velja. Storil bom, kakor sva se dogovorila. Samo ne pozabite: petega oktobra. Kdaj odpotujete?«

»Tako, parnik me že čaka.«

Morrel je spremlil grofa do pristanišča; iz črnega dimnika se je že valil gost dim. Kmalu nato je ladja odplula in čez eno uro je le še komaj viden pramen belkaste dima na vzhodnem obzorju izdajal njeno pot.

XVII

Peppino

Prav takrat, ko se je izgubljal grofov parnik za rtičem Morgioujem, je neki mož, ki je potoval z ekspresno pošto iz Firence v Rim, pustil za seboj mestece Aquapendente. Obleden v rjav popotni površnik, s trakom legije časti na prsih, je že s tem, ko je pa z govorico izdajal, da je Francoz.

V naročju sreče • roman

PO-FRANCOŠCINI • PRIREDIL • L. A.

24. nadaljevanje

Hlastno je stopil proti njej in se zagledal vanjo, ves ozarjen od neznane sreče, ne vedoč, ali mu prinaša blaženstvo ali obup — a vendar tako srečen, ko jo je čutil v svoji bližini, da ni vedel, kako naj ji izrazi svoje veselje.

»Da, prišla sem, ker se nisva nič zmenila za sestanek. Saj veste, da sem vam obljubila odgovor, koj ko se vrnete.«

Zdela se mu je, kakor bi njen topli glas drhtel. Njegovo ostro oko jo je vprašujoče pogledalo.

»Kaj se je zgodilo, ljuba Suzana? Zakaj ste tako blede? Kaj je vzrok vročici, ki jo izdajajo vaše oči?«

»Mnogo sem pretrpela zadnje dni... ne morete si misliti, koliko. Vse se je zarotilo proti meni.«

In z žalostnim usmevom je dodala:

»Če bi se bili že včeraj vrnili, ne bi bila mogla priti k vam; toliko sem prejkotala, da me ne bi bili spoznali.«

»Zakaj te solze?« je žalostno odgovoril. »Če vam je moja ljubezen v nadlego, ne boste nikoli več slišali besedice o njej. O, vem, moral bi vas bil zapustiti, ne da bi vam o njej govoril... Le zakaj sem se dal premotiti svoji slabosti, da sem vam prizadejal toliko gorja!«

Ponudil ji je sedež na divanu in jo obdal z mehkiimi blazinami. Potem je prisedel k njej in poddržal njeno roko v svoji.

»Saša,« je tiho rekla Suzana in mu rahlo stisnila roko, »motite se; nisem jokala zaradi vašega priznanja.«

Jean je vztrepetal in jo široko pogledal.

»O, Suzana... ljuba...« je zajeceljal z blazno nado v srečo.

»Tako vam bom vse povedala,« je resno rekla deklica. »Toda poprej mi morate vi povedati, kako ste opravili. Ali ste zadovoljni?«

»Zelo zadovoljen!«

»Povejte mi vse natanko!« je silila nestrpno. »Ali ste govorili s knezom Andrejevim?«

»Sem, in reči moram, da je že vse pripravil za moj prihod. Dal je popolnoma preurediti celo krilo svojega sanatorija; sicer ni bogve kako veliko, ima pa le dve lepi sobici in kuhinjo v pritličju, v prvem nadstropju pa dve veliki sobi in moderno opremljeno kopalnico. Prav ljubeč kotiček je, sredi med zelenjem, z okni na cesto, in popolnoma odrezan od ostale bolnišnice. Zadnja okna gledajo v park, a ker se tam sprehajajo samo rekonvalescenti, ne zbujajo pogled nanje nič žalostnega. Svoje stanovanje bom imel kakih sto petdeset metrov od bol-

nišničnega kompleksa, to je, po eni strani tako rekoč pred očmi, po drugi bom pa vendarle dočela sam zase.«

»In vaša služba v sanatoriju?«

»Dopolodne bom imel opravka z bolniki, popoldne mi bo pa ostalo nekaj časa tudi zame. Tako se bom lahko razgledal po zasebnih pacientih. Dosti jih seveda ne bo, a zato bodo toliko imovitejši... Mislim, da mi ne bo težko prihraniti nekaj denarja za pozneje, ko si bom gradil lastno ognjišče...«

Suzana se je nasmehnila.

»Človeku ni treba ravno toliko denarja za srečo,« je tiho pripomnila.

»Saj se ne mislim pehati za njim — le toliko, da ne bodo moji ničesar pogrešali.«

»Sodeč po tem pripovedovanju ste popolnoma prepričani, da si boste lahko ustanovili lasten dom.«

»Popolnoma! Samo premislite: v bolnišnici sem imel vso oskrbo in še pet in dvajset frankov plače povrh. Razen tega mi je služba s pogodbo zagotovljena za deset let.«

»Če naj bom odkrita, vam moram priznati, da ne vem, kakšni so izdatki v gospodinjstvu. Pri nas doma slišim pri vsaki priložnosti, koliko moja mati potrebuje; mislim, da jo na vseh koncih peharijo.«

»O, vem,« je žalostno dejal. »Toliko ne bom nikoli zaslužil, da bi pri meni tako razkošno živeli kakor doma.«

»Saj tudi ni potrebno! Zdi se mi celo, da takšen način življenja, kakor sem ga imela doslej, ni pravi; o teh rečeh vam govorim samo zato, ker še ne veste..., ker si ne morete misliti...«

»Česa si ne morem misliti?« je vprašal začudeno, videč, da ji je zastala beseda.

Pogledal jo je in uzrl solzo v njenih očeh.

»Kaj vam je, uboga moja Suzana? Nekaj mi prikrivate?«

Pobesila je glavo, kakor da bi jo bilo sram. In komaj slišno je rekla:

»Govorila sem z očetom... Ne dovoli...«

Mladi mož je slišal samo eno: da ga ona sama, Suzana, ne odklanja!

Ne vedoč, kaj počne, jo je objel in stisnil k sebi, ves tresoč se od sreče.

»Suzana! Srce moje! Ali je mogoče? Vi sami me ne odbijate?«

Solza je spolzela deklici po bledem licu. Namestu odgovora je medleče spustila svojo glavo na njegove prsi. Tisti trenutek je pozabila na ves svet okoli sebe, očeta in mater, vse...

»O!« je samo zajeceljala. »Da bi mogla vse življenje tako ostati... in nič misliti... samo s to srečo v srečo...«

Pet dni bojeval s samo seboj jo je bilo čisto omečilo. Bila je le še uboga in nebolgljena dekle, ki koprni samo po pokoju in sreči.

Jean je čutil, kako majhna je bila Suzana tisti trenutek. Kje je oni ponos, kje oholost, ki jo je zmerom kazala do njega? Strta in zlomljena, vsa majhna je prišla k njemu.

V njegovem srcu je vstal gluh nemir, hkratu ga je pa prevzelo neskončno sočutje do nje.

Nežno, kakor bi se bal, da ji ne stori hudega, jo je prijel za roko in jo prižl na prsi:

»Suzana, srce moje, dajte, povejte mi vse! Ali so bili grdi z vami?«

»Moj oče noče pristati... Nikoli ne bo pristal,« je mrtvo ponovila, kakor da bi ji ta odklonitev pomenila najstrašnejše na svetu.

»Ali ste mu govorili o meni?«

»Ne, vašega imena nisem omenila. Vprašala sem ga samo, ali bi pristal, če bi se hotela poročiti s človekom z dobro vzgojo in iz ugledne družine, ki nima denarja.«

»In?«

»Rekel je, da se z njegovim dovoljenjem lahko poročim samo s takim človekom, ki je tako bogat kakor on sam.«

Mladi mož se je zgenil. Kaj bo res do smrti stalo pred njim to prekleto denarno vprašanje?

»To je zato rekel, ker me ne pozna. Poslal mu bom katerega od svojih ljudi, da bo govoril z njim v mojem imenu. Ko bo videl...«

»Ne, Saša, samo na to se ne zanašajte! Nekaj mesecev je šele tega, kar je zavrnil kneza Y., člana ugledne vladarske rodbine iz vzhodne Evrope; mož mu ni bil zadosti bogat. Moj oče pozna samo eno na svetu: denar! Temu maliku bi me mirne vesti žrtvoval.«

Jean je stisnil pesti.

»Kaj moram res stati prekrižanih rok?«

Dušilo ga je. Zavest, da vstaja pred njim ovira, ki je proti njej

Zanimivosti

z vsega sveta

GOSPOSKE OBLEKE

V južnoameriških državah črneči samo zato ne odparajo z oblek listkov s cenami, da se lahko ponosno postavljajo pred vsaki svetovni oblekami, ki so jih kupili v velikih trgovinah. Vsakdo naj vidi, da si jih ne šivajo doma!

LUNA IN RIBE

Ze od pamtveka ima ljudstvo vero, da luna kvarno vpliva na jedi. Sodobna znanost se je tej veri že zdavnaj postavila po robu, zdaj pa beremo, da so najnovejši poskusi dognali, da postanejo ribe iz reke Nila neužitne, če sije ponoči mesec nanje.

POSTENOST

Ljudje so kljub vsej pokvarjenosti poštenjši, kakor se nam zdi. Neki ameriški psiholog si je po telefonskem seznamu sestavil spisek oseb najrazličnejših poklicev in poslal vsakemu od njih po pošti po en dolar. V spremnem pismu je vsakemu naslovniku sporočil, da mu vrača denar, ki ga je nekoč za ta ali oni račun preveč plačal.

Ze čez nekaj dni je vrnilo tri in šestdeset oseb pošiljatelju denar s pripomo, da gre za očitno pomoto. Se so pošteniaki na svetu!

PASJE POKOPALIŠČE

Severno francosko mesto Lille se ponaša s prav nenavadnim pokopališčem. Tam počivajo namreč sami ustreljeni in pobiti tihotapski psi, ki so za svoje gospodarije prenašali tobak čez francosko-belgijsko mejo. Lansko leto so finančni stražniki marsikaj mesec postrelili po šestdeset psov, ki so nič hudega ne sluteč hoteli s svojimi dvajsetimi kilami na hrbtu privezanega tobaka čez mejo.

STAROST IN UMETNOST

Ze dolgo se znanstveniki dajejo, kdaj je človeški duh najposobnejši za ustvarjanje.

Temu sporu je zabila statistika klin. Zapisano je, da je 940 slavnih angleških in ameriških pisateljev napisalo svoja mojstrska dela med 45. in 59. letom.

brez moči, ga je navdajala z onemoglim gnevom.

Stisnil je deklico še tesneje k sebi, kakor bi se bal, da mu je ne ugrabijo.

»Ljubim vas, Suzana! Nočem vas izgubiti; recite mi še vi, da nočete, da bi naju razdvojili! Če ste govorili z očetom, je to dokaz, da hočete postati moji... Ne, saj ni mogoče, da bi vas zdaj izgubil.«

»O, Saša, ali res ne razumete?« je žalostno odvrnila. »Ne vidite, da sem zdaj revna kakor najzadnja dekla?«

»Revni?« je ponovil za njo brez razumevanja in jo široko pogledal, kakor da bi mu pripovedovala pravljico.

»Da. Le predobro poznam očeta: nikoli ne bo odnehal. Če se poročim z vami, bi ostala popolnoma brez sredstev... ne da bi še kdaj smela potrkati pri njem... Ali zdaj razumete?«

»Razdediti vas misli?« je vprašal.

»Da!«

»In tega siromaštva vas je strah?«

»Ne zaradi sebe... zaradi Molly!«

»Kaj pa ima Molly zraven?« je vprašal ves osupel.

»Ona vam je ponudila svojo roko, in ona je bogata; če vzamete njo, boste imeli vsega v izobilju.«

»A nje vendar ne ljubim! Dajte, ljuba, nikar ne zapletajta stvari: v a s ljubim, samo vas, in v a s hočem!«

»Tudi če ne bom nič imela?«

»Tudi če boste imeli manj ko nič! Ali res mislite, da mi je le količkaj do bogastva — bogastva, ki danes je, jutri ga pa več ni?... O, Suzana, o minljivosti bogastva bi vam sam lahko zapel kakšno pesem!«

»In se ne boste nikoli kesali?«

»Nikoli, srce moje! Kaj je zame nekaj več ali manj v primeri z ljubeznijo, ki jo čutim do vas!« Sklonil se je in pritisnil na njeno blede čelo dolg in spoštljiv poljub. To je bil prvi poljub, ki se ga ji je upal dati; s sveto pobožnostjo je užival njegovo slast.

Potlej je pa resno, a mirno povzel, dajaje izraza misli, ki mu je že ves čas begala po glavi:

»Ne, Suzana, denarna stran mi ni tako važna kakor nekaj drugega: odklonilno stališče vašega očeta. Ali smem terjati od vas, da se uprete očetovi volji? Ali ne bi bil preveč domišljav, če bi mislil, da vam bo moja ljubezen odškodnina za vse radosti in ugodja, ki bi jih izgubili zaradi mene? Ali se vam ne bo nekega dne stožilo po nekdanjem bleščečem življenju? Vidite, to je zame problem, edini problem, ki čaka odgovora.«

»Če je tako, Saša, me pa poslušajte,« je resno rekla Suzana. »Jaz sem imela več časa kakor vi, da proučim to vprašanje in se odločim. Če vas misel, da ne bom ničesar imela in da se nikoli ne bom smela na nič zanašati — če vas te misli ni strah in veste za gotovo, da se vam nikoli ne bo tožilo po Molly in njenih milijonih: potem vedite, da sem pripravljena iti z vami na Angleško...«

»Srce moje!«

»Slišala sem, da tam ne delajo toliko sitnosti pri poroki kakor pri nas: gledala bova, da se čim prej poročiva. Ker nimam od očeta ničesar pričakovati, se moram pač postaviti njegovemu samostilstvu po robu. Pisala mu bova šele tedaj, ko bova že poročena in namna ne bo nič več mogel.«

»Ne vem, kako naj se vam zahvalim, dobra moja Suzana, za

toli vzvišeni dokaz vašega zaupanja.«

Deklica ga je mehko prekinila: »Za dokaz ljubezni, recite, Saša; zakaj, človek utegne komu zaupati, čeprav ga ne ljubi. Jaz vas pa ljubim... Nisem vedela, nisem marala vedeti tega, toda že dolgo je tega, kar ste zavladali mojemu srcu.«

Ves iz uma od blaženstva jo je Jean blazno prižl k sebi. Poljubljal ji je roke, obsipal s poljubi njene lase in oči. Toliko sreče je bilo v njem, da ji ni vedel imena.

Suzana, njegova mala Suzana, ki je bila tako dolgo nedostopna zanj, se hoče združiti z njim! Sama je prišla k njemu! Ljubi ga! Njegova žena bo!...

Dolgo je trajalo, preden se je nekoliko pomiril in zbral svoje misli.

»Od danes tedaj, ljuba,« je rekel z neskončno nežnim glasom in potopil svoje oči v njene, »od danes ste torej moja mala zaročenka in vaša volja je, da postanete moja žena?«

»Da,« je trdno odgovorila. »Vaša zaročenka sem in moja želja je, da se čim prej poročiva, da naju nič na svetu ne bo moglo več razdružiti.«

Deklica je čutila neskaljeno srečo ob zavesti, da je ladja njenega življenja priplula v varni pristan.

Nekoč mu je rekla, da bi ji bilo najdragocenejše v zakonu občutek varnosti in neskrbnosti spricho jutrišnjega dne.

»Zavest, da si zvezan z bitjem, ki ti je drago... zvezan za vse življenje; zavest, da se lahko zaneš na njega, ki ti stopa ob strani: ali ni to občutek sladkobe in pokoja, kakršnega ti nič drugega na svetu ne more dati?«

In glej, velika sreča je zdaj potrkala pri njej. Vse življenje bo poslej stopala z njim, z izvoljenecem svojega srca, in se opirala nanj.

Toda popolne sreče svet ne pozna.

Saši je prekipevalo srce od neizmerne blaženstva, in vendar je bila tudi grenka kaplja v njem. Spomnil se je, kako težko mora biti Suzani zaradi očetove odklonitve. V svoji sreči sta oba tem bolestone občutila popolno osamljenost. Pravijo, da so zaljubljeni sebični. Toda nihče nima večje potrebe po smehu in prijaznosti okoli sebe kakor baš tisti, ki ljubijo.

Kot otroka ruskega naroda, kjer je prirodna ljubezen in spoštovanje do staršev še mnogo bolj ukoreninjeno kakor pri drugih narodih, je mladega moža malone pekla vest, da bi vzel za ženo dekle, ki se njen oče upira takemu zakonu. Po drugi strani pa tega ni smel povedati na glas; če bi Suzana kakšen njegov pomislek le zaslučila, bi utegnila misliti, da mu je tako hudo zaradi izgubljenega dote.

»Ali za gotovo veste, Suzana, da vaš oče na noben način ne bo privolil?... Če bi mu na primer povedali, da se sama od sebe odpoveva njegovim milijonom?«

»Nikoli ne bi verjel, da sva res tako nesebična; le še rogal bi se nama.«

ZRCALO NE POKAZE VEDNO PRAVI!

To se najbolj vidi na Vaših zobeh. Na zunaj so lahko še tako lepi in čisti, znotraj jih pa razjeda zobni kamen. Radi tega negujte svoje zobe redno z zobno kremo Sargov KALODONT, ki ima v sebi učinkoviti dodatek sulforocinolent dra. Bräunlicha. S tem odpravite polagoma vendar zanesljivo zobni kamen in preprečite, da se naredi drug.

Našim prijateljem

Zaradi stavke v ljubljanskih tiskarnah se je »Družinski tednik«, kakor je cenj. bralcem že znano, moral začasno preseliti iz Ljubljane. Ker je pa tiskarna, kjer zdaj tiskamo naš list, obložena z delom, smo že ves čas stavke prisljeni izdajati »Družinski tednik« samo na 6 straneh. Prosimo cenj. naročnike in bralce še malo potrpljenja; kakor hitro se vrnejo normalne razmere, bo naš list izhajal spet kakor običajno na 8 straneh.

Naši prijatelji so nam to začasno malenkostno skrajševanje gotovo tem lažje oprostili, ker vidijo, da so morali drugi tedniki, če vobče izhajajo, svoj obseg še dosti bolj skrajšati kakor mi.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

„Najboljši Dr. OETKER-ja so preparati!“
kdor jih pokusi, trdi vsaki.

Medigra

Napisal Paul Burke

Avtor te novele živi v New Yorku in je prejel za svoj roman »Značaji« ameriško literarno nagrado.

Ethel Tolkinova se je že ves teden čudila sama sebi. Kako se je le zgodilo, da nima skrivnosti samo pred možem, ki gara v teh vročih poletnih dneh na plantažah, temveč tudi pred teto, pri kateri se mudi v mestu? Pa še take grde skrivnosti ima, ki jim je moški ime! Kdo bi si mislil! Taka drobna pridna farmarjeva žena, ki ji teče življenje kakor ura — od hišnih opravkov do prijetnih večernih pogovorov z drugimi ženami sosednjih farm — pa ima skrivnosti!

Seveda! Telefon je vsega kriv. Ondan, pred tednom dni je bilo, je popoldne kar trikrat zapovrstjo pozvonil telefon! Trikrat se je onkraj žice vljudno opravičil prijetno zvoneč moški glas, poslednjič je pa nevidni moški celo vprašal, ali je ni znabiti motil pri delu? Ne, ne! Motil je ni, saj bo pismo še zmerom utegnila skomčati. Pismo? ... Da, da; neki prijateljici izza časov vojne, ko sta še z mladostnim navdušenjem stregli ranjenecem v domači bolnišnici ... Tako sta malo pokramljala, on se je še enkrat opravičil in navrgel nekoliko vljudnih fraz, potlej pa ... konec!

Toda to še ni bil prvi konec. Ljudje, ki se privadijo življenju v samotnih prerijah, si kaj radi v duhu slikajo stvari in ljudi, o katerih karkoli slišijo. Tako se je zgodilo, da je tudi Ethel nehote zagledala pred seboj sliko moškega s prijetnim in zvonečim glasom. Seveda je bil mlad, bržčas niti starejši ne od nje. Dva in trideset nemara? Visok, mlad in postaven! Prav gotovo je bil negovan, zakaj umazan ovrtnik in pogrizeni nohti bi se prav gotovo ne ujemali z njegovim glasom. Ni šment: mogoče je celo črnolas! Ah, kaj še! Potlej bi moral biti

Rudolf Valentino. Smehljaje se svoji bujni domišljiji, je prijela za peresnik in nadaljevala začetno pismo.

Prihodnjega dne se še spomnila ni te male dogodivščine; saj se pa tudi poštene ženi ne spodobi, da bi se mudila v mislih pri tujem moškem, čeprav je znabiti zanimiv ... Popoldne pa, skoraj ob istem času ko včeraj, je spet klical telefon. Nekam zmeden se je mehak glas opravičeval zaradi predznosti. Toda včeraj, ko sta skušala dognati vzrok trikratne napačne zveze, mu je ona vendar povedala svojo številko, no in zato si je dejal ... ker prav ob tej uri najlažje utegne ... če ji ni nerodno ... da bi malo pokramljala ... seveda ji noče biti v nadlego, in sploh ...

Kramljala sta. Ne o žetvi in o gnojilu, kakor je bila vajena s plantaže; tudi ne o deklah in poslih in o ljubeznivih sosedih kakor s teto, temveč ... Saj res, o čem že? Izvedela je, da je on podružnični ravnatelj neke pariške družbe ... Kajpada, mnogo je že potoval ... v prekomorske kraje, v Evropo ... V Italijo? ... Seveda! Nepozabno! ... In Švica šele ... večni sneg ... S svojimi ameriški čevlji je gazil po njem ... da, po snegu, ki ga pri nas sploh ni ... Ne, ona je zrasla tu in je tu ostala ... zmerom, da samo v mesto je časih prišla ... H koncu ji je povedal svoje ime: Rodney Clark ... Zdelo se ji je, da je srečna, ker mu ni Charles, Jim ali Jack ime ... Ona pa? ... Ethel! ... Gospodična Ethel? Ne, kar samo Ethel? Prav! In kadar se ji bo zahotelo dobrega dela, naj ga kar pokliče! Srečen bo. Pa kaj kmalu ... morda že kar jutri? ...

Da bi ga klicala? Kaj še! Kam neki to vodi? Čez nekaj dni se bo tako vrnila k možu, zakaj zobni zdravnik, h kateremu je prišla v mesto, je z delom do malega že gotov. In sploh! Saj je vendar po-

ročena ... Zakaj mu le ni povedala, da je omožena? Muha, kajpada, a vendar ... Sicer mu pa njene stvari res niso nič mar. Kaj bi le tujcu, ki se kar tako na lepem prikaže, iz nič prav za prav, pripovedovala preveč o sebi. Jutri, pojutrišnjem ga tako ne bo več videla ... to se pravi, slišala ...

Toda popoldne, ko je tetka zdremala in je bilo vse tiho okrog nje, se le ni mogla premagati. Čemu neki? Ali je mar greh, če si privoščim nekaj minut nedolžne zabave? In spet sta kramljala, tisti dan in vse dni kesneje.

Nič ni bilo nevarnejše kakor njegova prošnja, da bi jo rad osebno spoznal. Toda ona se je uprla. Češ, njena teta ... in tudi sicer ne, ko se pa vendar že odpravlja iz tega kraja.

»Brez slovesa mi vendar ne boste ušli, Ethel?« jo je prosil. »Preden odpotujete, mi vsaj povejte, da je najinih pomenkov konec!«

Obljubila je, in danes je bil tisti dan, ko mu bo morala povedati, da pojde jutri zjutraj na pot. Kar težko in žal ji je bilo. Še nikoli ji ni bilo tako malo mar njenega doma kakor danes; še nikoli ni tako jasno čutila, da so ji koklje in piščanci deveta briga in zelenjadni vrt in sirovo maslo in vsi tisti vsakdanji opravki, vsak dan enaki, dolgočasni in pusti ... Toda mož ji je bil pisal ... delo ... in naposled tudi on sam ... Ne, ne; odlašati ni smela več! Jutri mora s prvim vlakom odpotovati. Ali je mar kaj pisala možu o svojem vsakdanjem kramljanju? Dobro je vedela, da ni! H koncu pa res ni treba vsake malenkosti obešati na veliki zvon. Malenkosti? ... Če naj po pravici pove, so postali njeni telefonski pogovori več ... Vendar ... dokler se človek samo po telefonu zabava in še ni osebnih stikov ...

»Halo, ste vi, Ethel? Hvala bogu! Že ves popoldan čakam za mano in to ni podžgalo niti moje vneme pri delu, niti moje volje, Zakaj ste tako pozni danes?«

»Sicer se ne spomnim, da bi se bila obvezala, da vas pokličem.

Pa vam vendar povem: teta je bila ves dan doma, zdajle je šele odšla. A tudi sicer vas nisem nameravala pripraviti ob kramljanje, saj sem vam obljubila, da vam bom povedala, kdaj odpotujem. Jutri torej, da veste!«

»Ethel, deklič! Jutri se že odpeljete? Saj ... saj to ni res ... Čujte ... Ethel ... moram vas videti, preden odidete. Sami ste doma, ste rekli? Lepo vas prosim, nikarite mi zdaj pridigovati o spodobnosti in dobri vzgoji ... k vam pridem. Moram! Čez nekaj minut bom pri vas ...«

»Bodite vendar pametni!« je komaj slišno ugovarjala, toda bil je že odšel. Zdaj je vse na glavi, nič se ne da več popraviti. Ni še minilo deset minut, ko je zaslišala korake s poti, ki drži s ceste do hiše; za hip se je obotavljala pri vratih in že je stal »on« pred njo ... Od nog do glave je bil podoben onemu, ki si ga je v duhu naslikala; podoben — in spet ne: velik in slok, dobrih pet in trideset, lepo oblečen, poštenih in odkritih oči ...

Premiril jo je in stopil k njej. »Ethel, torej sem vas vendar našel?«

Okrog resnih oči mu je igral smehljaj.

»Nekaj je, kar sem hotel za vsako ceno vedeti, pa vas nisem mogel vprašati po telefonu.«

Približal se ji je in jo prijel za roke. Na prstancu na levici se je lesketal gladek zlat obroček. Dolgo je strmel vanj. Potlej je dvignil pogled k njej.

»Zdi se mi, da sem hotel to izvedeti,« je tiho dejal; »prosim vas, Ethel, pogledjte mi v oči!«

Ko ji je zrl v obraz in videl, kako so ji v očeh trepetale solze, je stresel glavo in mehko dejal:

»Le nič žalosti, Ethel! Lepo je bilo, dokler je smelo biti.«

Za trenutek samo je dvignil njene roke k svojim ustom ... in potlej so se vrata tiho zaprla za njim. (m-I*)

Nežno svileno bluzo

pere LUX
hitro in brez truda.

Humor

RODA RODA PRIPOVEDUJE

Mati mi je zmerom pridigovala: »Vedi se dostojno, otrok moj, zakaj dostojnost je najvišja in najplemenitejša oblika ljubezni do bližnjega. Opazuj slabosti drugih, vendar jih ne odkrivaj! Nikoli ne osramočaj svojih bližnjih, zlasti starejših ne, zakaj otroci ne smejo nikdar ničesar bolje vedeti!«

Te nauke mi je dobra mamica tolikokrat ponavljala, da sem si jih zapomnil.

Včeraj so me Novotnovi povabili na čaj. Gospa Novotnova me je vpraševala, kako mi ugaja Danučio. »Sijajno,« sem zamrmral, »Danučio pristevam med največje ...«

Prav po tistem sem bil to zamrmral — da bi naju morda kdo ne slišal — toda stric Edvard me je le slišal in mi popravil: »d'Annunzio se reče!«

Gospa Novotnova se je namrdnila in zviška dejala:

»Vaš nečak tudi pravi Danučio — in vaš nečak je vendar strokovnjak.«

MLADE dame okrog nas so se nasmihale; mladi gospodje so škilili prav porogljivo name. Nemirno sem drsal po stolu in gledal v tla.

Gospa Novotnova se pa ni dala motiti, temveč je kar dalje žvgoletala o Italiji in o pisateljih: »Tolstoj in Maksen Zorki sta tudi sijajna tiča. Ali ni Zorki živel nekoč v Pompejonu? Ali pa mogoče na Čapriju?«

Tedaj me ni več strpelo: pobral sem trudne kosti svojega rojstva in jo kar po francosko popihlal.

Tri minute učenosti

Napisal H. G. Wells

Sreča je vino redke trte in zdi se, da nizkotnim dušam ne tekne.

Dve stvari sta, ki se je vredno zanj pehati: doseči kar hočemo in doseženo uživati. Samo modrijanom je dano poslednje.

Kako strašno je, če je res, kar ljudje o nas govorijo!

Kdor hoče služiti bogu in zlatemu maliku hkratu, kaj hitro spozna, da boga ni ...

Največ ljudi proda svoje duše in živi z mirno vestjo od rente.

Kdor misli, da bi se ne vedel ko bogatin, če bi bil bogat, je takšen tepec, kakor bi bil pijanec, ki bi ves božji dan zlival vino v grlo in mislil, da bo ostal trezen.

Ko se nam prične delati pleša, se nam odpro novi viri veselja, ki mladi ljudje o njih niti ne sanjajo.

Med ljudmi, ki nič zlega ne mislijo, se hudočija najbolj bohoti.

Ker so nekoč, pred davnim, davnim časom, sami poznali to zbeženo občutje, bi nam nekateri stari ljudje radi natvezli, da vedo, kaj je ljubezen.

Rad bi dal življenje za prijatelja; toda nikar naj me ne prosi, da mu poberem košček papirja.

Indijci in njihova „samouprava“

Zgodovinske zanimivosti iz krajev, kjer so filmali „Bengale“

V vseh dvesto letih, od kar vladajo Indiji Angleži, skušajo na vseh plateh in na vseh poljih dvigniti narod in deželo. Marsikaj se jim je res že posrečilo, to pa, da bi izenačili stanove in omilili plemenske mržnje, se jim noče in se jim menda nikoli ne bo. Toliko in se jim menda nikoli ne bo. Toliko opevana Indija šteje 350 milijonov duš, vendar ni to enoten narod niti po veri niti po jeziku. Kar na slepo lahko najdemo svojih 50 različnih jezikov, najmanj trikrat toliko pa narečij. Jezikovne razlike niso nič manj bistvene kakor v Evropi, kjer šved ne razume Slovence, tam se pa Singalec ne more pogovoriti z Bengalom! Hindustanščina, najvažnejši jezik v Indiji, govori dobra četrtina prebivalstva, rabi pa tudi oblastvom in vojski. Je to mešanica arijske

učiti, ker so zvečine (90 %) nepismeni.

Nepremostljiv prepad med prebivalci Indije je kajpada različnost ver. Hindujci in mohamedanci (približno 240 proti 80 milijonov) si pač nikoli ne bodo podali rok. Ponižni budisti, čeprav jih je 15 milijonov, ne pomenijo skoraj nič, ostali narodiči pa sploh nič, zakaj zmerom so si v laseh, čeprav bi morali biti zaradi svoje malostevilnosti složni. Edino Parsi, sicer po številu najsihekšji, so gospodarsko na višku in zato kaj veljajo. Menda se še ni rodil človek in se bržčas nikoli ne bo, ki bi mogel zgledati vse te verske in plemenske razlike.

Angleži se zlasti po svetovni vojni na vse kriplje trudijo, da bi »iznašili« tako upravno obliko, da bi ustrezala vsem. Poskušali so celo s posebnimi posveti, s tako imenovanimi »konferencami za okroglo mizo«, toda še to ni rodilo poštenega sadu. Radikalnih »svaradžistov«, borecev za samostojno indijsko upravo, pač živ krst ne bo nikoli zadovoljil.

Ko so se Indijci po razpadu mogulskega cesarstva klali med seboj, so Angleži z ogromnimi žrtvami ustvarili novo, čeprav svojo indijsko državo in prinesli divjakom prosveto, red in zapadnjaško upravo.

Prav gotovo bi takoj spet zavladalo v Indiji prejšnje obžalovanja vredno stanje, če bi se fanatičnim pripadnikom »samouprave« izpolnil njihov sen, to je, če bi Angleži prepustili Indijo svoji usodi. Nastala bi vojna vseh proti vsem in vsi tehniški, kulturni in zdravstveni napredki bi se razblinili v nič. Prav gotovo bi se s severa z divjo naglico razširil boljševizem in bi si osvojil vse ozemlje neodpornih in nesložnih narodov in narodičev. To ne bi bila nesreča samo za Angleže, temveč za vso svetovno narodno gospodarstvo, zakaj kar čez noč bi izginilo 350 milijonov kupcev.

Morda bi postala Indija celo bojišče dveh velikih azijskih vojaških sil: Rusov in Japoncev.

Glavna in edina skrb Angležev je poštena in vsestransko ustrezajoča uprava. Vsi drugi problemi se zde spričo tega malenkostni ali pa skoraj nevažni. Preobljudenost v Bengaliji, v dvorečju med Gangesom in Indusom je že star oreh in še trd povrh. Več skrbi pa zadaja Angležem peterorečje Pandžab na severozapadu, ki je zmerom ogroženo s severa po divjih in bojevitih gorjancih. Že celih sto let motijo Afganci marljive Angleže pri mirolojubnem delu. In če se že Afganci za nekaj mesecev pomirijo, se pa spet obmejna plemena začno zaganjati v Angleže.

V to, morda najzanimivejše indijsko ozemlje nas bo povedel Paramountov

MONTE BLUE
kot Hamzulla-kan v »Bengalihe«

GARY COOPER
igra glavno moško vlogo v Paramountovem filmu »Bengali«

VISOKI CILJI

Neki gospod nam je sporočil tale prestreženi dvogovor iz Tivolija:

Sedel sem zvečer na klopi in užival prijetni hlad. Tedaj zaslišim za seboj v gošči:

»Sram vas bodi, da nadlegujete poštena dekleta! ...«

Trenutek tišine. Nato isti glas:

»Sicer je pa moje srce tako že od dano.«

Spet nekaj trenutkov tišine. Potem pa moški glas:

»Oprostite, gospodična ... saj tako visokih ciljev sploh nimam.« P-n

OPTIMIZEM IN PESIMIZEM

V družbi so razpravljali, kakšna je razlika med optimizmom in pesimizmom. Tedaj je posegel vmes znani francoski akademik Maurice Donnay.

»Naj vam jaz pojasnim to razliko,« je dejal. »Če ste pesimist, boste obžalovali, da imajo ženske tako kratko pamet kakor krila. Če ste optimist, se boste pa veselili, da so jim krila tako kratka ko pamet.«

IZ OTROŠKIH UST

Mala Berta: »Teta, kaj ne, da si bila nekoč zelo lepa?«

»Zakaj pa, srček?«

»Take, kakršna si danes, te stric gotovo ne bi bil vzela!«

KAKOR SE VZAME

Neki Berlinčan se je jezil, ker v nabito polnem vagonu brzega vlaka iz Berchtesgadna v Monakovo ni našel prga nikakega praznega prostora.

Pa ga je filozofski bavarski sprevednik zavrnil: »Kaj še! Vagonov je zadošči, samo ljudi je preveč!«

Zdravje Tvojih zob ohrani

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

Lawrence v Afganistanu

Skrivnostni Alija-kan, ki je strmoglavil afganskega kralja

(Gl. štev. 22—27, 29 in 30)

Ko je Lawrence v Oxfordu dovršil svoje obširne zapise, so ga prijatelji silili, naj jih natisne, obetajoč mu sijajne zaslužke. Lawrenceu pa ni bilo do denarja. Na svoje troške je dal sicer natisniti sto izvodov, potlej je pa knjigo razdelil med svoje bližnje znanke in dobre prijatelje. Od vsakega posameznika je zahteval samo pismeno obvezo, da ne bo nikomur knjige posojal in je ne bo skušal nikoli založiti.

To pismeno obljubo so vsi njegovi prijatelji do poslednjega izpolnili. Angleži so že taki, da dajo na svojo besedo več kakor vsi drugi narodi. Strokovnjaki so priznali Lawrenceu, da ni še nikoli nihče napisal tako zanimivih spominov, kakor on. Med temi ocenjevalci je bil marsikak slaven angleški pisatelj. Svoje delo je napisal Lawrence boljše kakor katerikoli znamenit častnikar. Posebno doživlja v Arabiji je naslikal nenavadno živo in barvito.

Po Lawrenceovi žalostni smrti so ponujali nekateri bogatini kar po deset tisoč funtov šterlingov za Lawrenceovo knjigo, vendar se ni javil nihče, ki bi jo hotel prodati. Čeprav je deset tisoč funtov šterlingov ogromno premoženje, ni bil nihče izmed Lawrenceovih prijateljev tako lakomen po denarju, da bi snedel svojo obljubo.

Poleg teh zapiskov je napisal Lawrence še prav obsežno zgodovino Arabije. Angleški častniki so trdili, da je ta Lawrenceova zgodovina prava umetnina na knjižnem trgu poslednjih petnajstih let.

Lawrence je tiskal svojo zgodovino tudi v Ameriki. Dobil je velikanske denarje za svoje delo, vendar ni obdržal zase niti pennyja; vse je razdelil v dobrodelne namene — čeprav so se prav v tistih časih njegovi dohodki hudo skrčili; nekateri njegovi prijatelji celo trde, da je živel v bedi.

Ko je sklenil svoja knjižna dela, ni vedel, kaj bi počel. Če bi bil živel v srednjem veku, bi bil bržčas odšel v samostan, ali pa živel kje kot puščavnik. Bil je pa od glave do pete moderen človek, otrok dvajsetega stoletja, zato ni storil tega.

Nekoč v duševni tiski je pisal nekemu prijatelju pismo:

»Verjemi mi, dragi prijatelj, ves svet je zame mrtev. Ne maram ljudi in najraje bi se zakopal v samoto, da bi jih ne srečaval. Če bi bil pobožen, bi iskal tolažbe v cerkvi, toda zame tam ni utehe. Sam ne vem, za kaj se bom odločil in kakšna bo moja pot v bodočnosti.«

XIII

Lepega dne se je vendar odločil za delo. Nekdanji polkovnik angleškega generalnega štaba, »beli Arabec« in »ekronani kralj«, vojskovodja, vohun in lastnik srebrnega Rolls-Royca, oboževana osebnost na Arabskem in na Angleškem, je postal navaden prostak v angleški armadi.

Prelevil se je v prostaka Edwarda Thomasa Shawa. Zdi se, da si je s premislekom nadel priimek slavnega angleškega pisatelja Bernarda Shawa, zakaj cenil ga je kot pisatelja in poznal vsa njegova dela.

Lawrence je stopil v neki pehotni polk. Polkovnik častniki so vedeli, kdo je prostak Shaw, zato so mu skušali vsepovsod olajšati dolgočasno življenje navadnega vojaka. Dali so mu posebno sobo in postavili vanjo mehko posteljo. Naročili so zanj hrano iz častniške kuhinje in še nešteto drugih priboljškov so mu namenili. Shaw je pa vse to zavrnil in se postavil pred poveljnika s temi besedami:

»Prišel sem v polk za prostaka; nočem biti polkovnik »razvajenček«. Prav nobenih priboljškov si ne želim...«

»A vendar, polkovnik, ste si to zaslužili,« mu je odgovoril poveljnik.

»Vse, kar sem bil, sem že zdavnaj pozabil. Edinole kot prostak morem biti zadovoljen sam s seboj, zakaj želim si, da mi bo edina skrb, kako bom bleščaje osnažil svoje čevlje in gumbe na vojaški bluzi...«

Kesneje si je prostak Shaw izprosil premestitev k letalcem. Postal je preprost mehanik angleške zračne flotile in je s svojimi tovariši odpotoval v Indijo. Ostal je dalje časa v Pešavarju — v Zapadni Indiji.

V tistem času se je mudil afganski kralj Amanulah v Evropi. Obiskoval je evropske prestolnice in skušal navezati prijateljske stike z različnimi državami.

Amanulah je bil v svoji državi družabno in državno življenje korenito predrugačil, to pa seveda njegovim državljanom ni bilo všeč. Amanulohove državne reforme zlasti Angležem niso dišale, zakaj njegova država je neposredno mejila na angleško Indijo. Angleški državniki so izvedeli, da se v Afganistanu celo bohotno širi boljševizem, ki ga je zanesla tja sovjetska Rusija, ker je hotela to državo pridobiti zase.

Boljševiki so bili skoraj dosegli svoj namen! Po Afganistanu so se sprehajali sovjetski častniki in vojaki. Sovjetska Rusija je pošiljala Afgancem ogromne količine orožja in streliva, pa tudi letal in tankov Rusi niso pozabili.

Za angleško Indijo je bila seveda v tem velika nevarnost, zakaj boljševizem — prenešen iz Rusije v Afganistan — bi se utegnil kaj hitro razširiti še v Indijo. Zato so angleški vohuni kar preplavili Afganistan; za Amanulohove odsočnosti so imeli seveda najlepšo priložnost za svoje delovanje. Podkupljali so afganske uradnike in častnike. Zdi se, da je bil med temi angleškimi vohuni tudi angleški mehanik Edward Thomas Shaw, bivši polkovnik Lawrence.

Lawrenceu je bil Afganistan kajpada popolnoma nov in neznan, a ker je obvladal vse azijske jezike in narečja, se je kaj kmalu vživel v afganske razmere in se počutil med Afganci kakor doma.

Iz Kabula v Afganistanu je nekoč prišla vest, da nameravajo konzervativni Afganci odstaviti kralja Amanulaha. Vstaja se je neverjetno hitro širila in narod se je vstašem z navdušenjem pridružil, ker mu moderne spremembe, ki jih je uvajal Amanulah, itak niso bile všeč.

Dolgo ni nihče vedel, kdo in kako je organiziral to vstajo. Kesneje so pa kar javno govorili, da jo je napravil neki Perzijec, po imenu Alija-kan. Organiziral pa ni samo vstaje, temveč je v odločilnih bojih — bog sam si ga vedi od

kod — dobavljal orožje in strelivo, celo denar...

Kdo neki je bil ta Alija-kan? Kdo bi vedel, kakšna skrivnost je obdajala tega Perzijca! Zakaj neki se je toliko zavzemal za afganske vstaše? Le kdo ga je poslal? In sam zlodej vedi, ali je bil ta Perzijec res Perzijec?

Na vsa ta vprašanja ni znal nihče odgovoriti. Niti oni Afganci ne, ki so ga natančneje poznali. Samo eden je vedel njegovo pravo ime: Afganci Bahaj Sakao, vodja vstaje in kesnejši afganski kralj.

Bahaj Sakao je bil samo navidezni vodja vstašev, glavni in edini vodja je bil pa Alija-kan, ki je prinašal Sakau denarja na mernike in orožja ter streliva na prebiete.

Afganci dolgo niso mogli dognati te skrivnosti in dolgo niso vedeli, komu so dolžni zahvalo za svojo osvoboditev. Bahaj Sakao je molčal, Alija-kan je pa lepega dne tako skrivnostno izginil, kakor se je bil pojavil.

Čez dolgo časa so šele izvedeli, da je bil Alija-kan angleški letalski mehanik Shaw, nekdanji polkovnik Lawrence.

(Nadaljevanje prihodnjic)

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlo-lila srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, monga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

Tetanus

Mnogo ljudi še današnji dan ne ve, kaj je vzrok omrtvičnega krča. Gre za zastrupljenje po tako imenovanem tetanu, ki ga najdemo v gnoju in v gnojni zemlji. Menda ga ni hujšega strupa! Tisti, ki je že kdaj videl, kako strašna je smrt s tetanom zastrupljenega človeka, ne bo groznega prizora do smrti pozabil.

Človek se zastrupi s tetanom, da sam ne ve kdaj, vendar zmerom na odprto rano. Časih se celo zgodi, da popade odrevenelost človeka, ki se mu je že pred več tedni zacelil malenkosten obtiščanec na nogi.

Strupena klica tetana živi v črevesju domačih živali (goveda in konj) ne da bi bila le količkanj na škodo zdravju živali. Z odpadki živine pride bacil v gnoj, od tod pa z gnojenjem na njive in vrtove. Najlaže se zastrupi človek, kadar, četudi z majhno ranico na roki, brska po gnoju ali po gnojni zemlji. Znano je, da je pomrlo za omrtvičnim krčem na tisoče vojakov na francoskem bojišču, ker tam zemljo vedno gnoje, na ruskem bojišču, v trzni zemlji, je bil pa tetanus prava redkost.

Bolezni se razvija tako: prav po malem popade krč roke in noge. Bolnik samo še s težavo premika ude in jih upogiba v sklepih. S časom preide krč na mišičevje trebuh, obraza in brade in bolnik skoraj ne more več odpreti ust. Usta se mu zategnejo v čuden režaj. Od tod se preseli odrevenelost še na životno mišičevje, torej hkratu tudi na mišičevje, ki opravlja dihanje. Posledica tega je, da se bolnik pri polni zavesti zaduši, ker ne more mišičevje več vsesati zraka.

Edina rešitev pred smrtjo je cepljenje o pravem času, toda zvečine pride pomoč prekasno. Današnji dan zdravniški v svojih ordinacijah in v ambulanah vsakemu človeku, ki se rani na cesti ali na polju, takoj vbrizgajo protistrup, zakaj zastrupitev s tetanom je vseskrat mogoča. Kadar je pa človek cepljen s protistrupom, je odstranjena sleherna nevarnost.

Tega članka nismo napisali za to, da bi odslej vsakdo in vsepovsod videl tetana. Samo v opozorilo naj bo. Res je, da se tisočim in tisočim nič ne zgodi, toda kdo ve, ali niste prav vi tisti tisoč prvi, ki bi jo utegnili izkupiti. Bodimo torej previdni, če se pa že pri delu na vrtu, na gnoju ali v gnojni zemlji ranimo, se zatečimo rajši takoj k zdravniku.

Za mal' d'narja dost' muzke!

Plošče - gramofone izposojamo, zamenjavamo, oddajamo in kupujemo
ELEKTROTON
d. z. o. z.
pasaža nebotičnika

Kuhinja

KUMARE

Ze v starem veku so cenili kumare zaradi osvežujočega okusa. Marsikateri narod jih je gojil nad vse skrbno in jih kolikor se je le dalo izpopolnil. Grkom in Rimljanom so bile kumare prav posebno všeč, saj so jih nekateri rimski bogataši celo pozimi gojili v toplih grečah.

Kumare so zlasti pri nas v časteh. Jemo jih kot prilogo k mesnim jedem in jih srečamo skoraj v vsakem gospodinjstvu. V kislu, v slani ali sladkani vodi vložene kumare in pa gorčične kumare so gotovo prav pikantna in osvežujoča jed, posebno poleti.

Vse premalo pa pripravljamo kumare kot prikuhe. Znaniti jih ta ali ona gospodinja ne zna prav pripraviti, zato ji bomo mi postregli z nekaj recepti. Vredno jih je preizkusiti.

Navadne kumare: Sveže zelene kumare olupimo in jim odrežemo konce. Z ozkim in koničastim nožem jih previdno izdoblamo in dobro operemo. V 30 gramih razbeljene masti opravimo nato 10 gramov fino sesekljane svinjine ali pa ostanke pečenke, nekaj soli, popra in celo jajce. Vse to dobro premešamo, mešanico pa nadevamo z žlico v izdoblene kumare.

V kozici raztopimo 40 gramov sirovega masla in opravimo v njem 10 gramov fino sesekljane čebule, potlej pa potresemo čez to 30 gramov moke in pridenemo še nekoliko fino sesekljane peteršilja in kopra. Ko to prežganje močno porumeni, ga zalijemo z vodo ali z juho. Tako pripravljeno gосто omako začnimo s soljo in papriko in položimo vanjo nadevane kumare. Nampak ni, če pridenemo še kisa po okusu in 3 do 4 žlice kisle smetane. Kadar se kumare do mehkega zduše v omaki, jih serviramo z rižem ali s krompirjem.

Kumarično omako pripravimo lahko s prežganjem, okusnejša je pa s smetano. Olupljene kumare zrežemo na prav drobne lističe, jih polijemo s smetano in jih pokrite počasi dušimo. Preden prinesemo jed na mizo, vmešamo vanjo še sveže sirovo maslo in muškato oreh.

ALI ŽE VESTE...

...kako napravimo osušeno parketno loščilo voljno? Skatlo z loščilom postavimo v vročo vodo (ne na ogenj, ker se lahko vname), da se omehča, potlej pa prilijemo malo terpentinskega olja in dobro premešamo.

Mali oglasi

Mali oglasi v »Družinskem tedniku« stanejo po Din 1.— beseda. Posebej se računa davek, in sicer za vsak mali oglas Din 1.50. Kdor želi odgovor ali dostavitev po pošti, naj priloži 3 Din v znakmah.

BARVANJE LAS ni več potrebno pri strokovnjakih, ker si jih z Oro-barvo za lase, ki jo dobite v črni, rjavi, temno-rjavi, svetlorjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve zjamčena. 1 garnitura z navodilom stane Din 30.— Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

POVERJENIKE SPREJMEMO v vseh krajih Dravske banovine, pa tudi drugod, kjer je večja slovenska kolonija. Ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Lep postranski zaslužek«.

IZPADANJE LAS IN PRILJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.— Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

TVRDKA A. & E. SKABERNE, Ljubljana, javlja, da jemlje do preklica v račun zopet hranilne knjižice prvovrstnih ljubljanskih denarnih zavodov (Mestne hranilnice, Ljudske posojilnice).

LEPE DEKLISKE PRSI dobi lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času, če se masira s čudežnim eliksirjem Eau-de-Lahore. — 1 steklenica z natančnim navodilom stane Din 40.— Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

Zdravje

NAHODA SE ZNEBIS

tako pravi neki angleški letak, če se ravnaš po teh-le navodilih:

Bodi čim več na prostem!
Pojdi vsak dan na sprehod!
Zračni sobe!
Obujaj nepremočljive čevlje!
Jej mnogo sadja in solivja!
Ne oblači se prelahko, da ti ne pride mraz do kosti, pa tudi ne zavijaj se preveč, da bo telo lahko dihalo.

PRVA POMOČ PRI KRVAVENJU

Celo neznatna poškodba kože je rana, ki utegne krvaveti. Seveda je krvavitev odvisna od velikosti odprte krvne celice. Kadar krvavi človek iz majhne žilice, kaplja kri leno ali pa teče v drobnem curku. Na prav preprost način jo lahko ustavimo: na ranico privežemo snažno platneno cunjico in krvavitev kmalu preneha.

Kadar si ranimo žilo odvodnico, lije iz rane curkoma svetlo-rdeča kri; takrat je treba n a d rano stisniti žilo, da krvavitev ustavimo. To lahko storimo tako, da s prstom tističimo na žilo ali pa prevežemo z zvito cunjjo ali s pasom ud nad krvavečim mestom prav tesno. Toda brez odlaganja moramo poklicati zdravnika, da kri ustavi.

SOLNČARICA

Vsako leto opozarjajo v časnikih, da je solnčenje nevarno. To velja seveda za one, ki se solnčijo brez pameti. Preveč navdušenim kopalcem se utegne vneti koža: hudo rdeča postane, peče in srbi. Časih nastanejo na koži mehurji, pridruži se jim pa še huda vročina. Slabotni ljudje celo omedle in jih tak omedlevica časih pokoplje.

Solnčenje je treba pričeti s pametjo! Sprva se mora telo privaditi zraku v senci, potlej šele solncu: solnčenje pričnemo s petimi minutami, s časom ga pa stopnjujemo do pol ure. Koža mora biti zmerom dobro omaščena, da je odpornjša za vplive hudega solnca. Kdor je od solnca ožgan, naj si polaga na ožgana mesta hladne obkladke z borovo vodo ali z ocetno kislino.

SVEŽE RANE

poživajo nekateri s pajčevino. To je od sile nevarno početje. Pajčevine se drži mnogo prahu in umazanije! Časih so na pajčevini celo bacili; ti bacili povzročajo odrevenelost in gorje, če ni takoj zdravnika pri roki: neizogibna posledica je strašna smrt.

MAKULATURNI PAPIR naprodaj. — Vpraša se v upravi »Družinskega tednika«.

NEPOTREBNIH DLAČIC na obrazu, rokah, nogah, prsih itd. se z lahkoto, hitro in zanesljivo odkrižate z uporabo Erno-praška. — To sredstvo takoj odstrani dlavičice s koreninami vred in stane z navodilom Din 15.— Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

OTROŠKI VOZIČKI, posteljice, mizice, ograjice, triciklji itd. solidno izdelano in poceni pri — S. Rebolj & drug, Ljubljana, Gosposvetska 13, Kolizej.

POSREDUJEM DENAR na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov — Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica št. 12, telefon 38-10. — Pismeni odgovor Din 3.— v znakmah.

VAŽNO ZA GOSPODINJE IN DEKLETA!

Ravnokar je izšla od S. M. Felicite Kalinšek v osmem pomnoženem natisu najpopolnejša knjiga

»SLOVENSKA KUCHARICA«

z novimi večbarvnimi tabelami in v elegantni vezavi, ki jo dobite za ceno Din 160.—

v knjigarni ANT. TURK nasl., LJUBLJANA, Tyrševa (Dunajska) cesta 5.

PRVOVRSTNI PREMOG poceni in hitro dostavlja na dom priznana trgovina s kurivom Vrhunc Ivanka, Ljubljana, Bohoričeva cesta 25.

BELO GOSJE ČESANO PERJE prvovrstne kakovosti, izbrano in mešano s puhom prodam po Din 120.— kilogram. Vprašanja naslovite na M. P. v upravo »Družinskega tednika«.

Proti debelosti
uporabljajte neškodljive

Slatinske tablete

za hujšanje

sestavljene iz naravnih mineralnih soli in rastlinskih ekstraktov

Proizvajata: apoteka

MR. BAHOVEC, LJUBLJANA

V vseh lekarnah 100 tabl. Din 46.—

200 tabl. Din 74.—

Reg. No. 1/423 od 10. VII. 34.

Vabimo Vas k nakupu
v najcenejši oblačilnici
A. Presker
Sv. Petra cesta 14

Plošče - gramofone izposojamo, zamenjavamo, oddajamo in kupujemo
ELEKTROTON
d. z. o. z.
pasaža nebotičnika